

OPPL. 6 664 000

den

APRIL 1984

ENKLE SANNHET

et tidsskrift til forståelse

**“ET NYTT KINA”
på fremmarsj**

Den Enkle Sannhet har ingen abonnements- eller løssalgspis. Bladet utgis gratis. Dette er gjort mulig ved frivillige tiender og gaver fra medlemmene i Guds Verdensvide Menighet og andre som har valgt å støtte menighetens arbeid. Men bidrag er hjertelig velkommen. De som ønsker å støtte dette verdensomspennende arbeidet på frivillig basis, er velkommen som medarbeidere for å utbre det opprinnelige, sanne evangelium til alle nasjoner. Bidrag kan sendes til Worldwide Church of God's konti i: *Norge*: Bankgiro 7082.05.12624; postgiro 2 29 69 78; *Sverige*: Bankgiro 5856-15 419 03; *Danmark*: Bankgiro 3258-136209. Vennligst send eventuelle bidrag til nærmeste adresse (se adresselisten nedenfor).

den ENKLE SANNHET

et tidsskrift til forståelse

ÅRG. 1 NR. 2

OPPLAG: 6 664 000

APRIL 1984

GRUNNLEGGER OG SJEFREDAKTØR HERBERT W. ARMSTRONG

HOVEDREDAKTØR:
HERMAN L. HOEH

ANSVARLIG REDAKTØR:
DEXTER H. FAULKNER

STEDFORTREDENDE SJEFREDAKTØR:
RAYMOND F. MCNAIR

NYHETSREDAKTØR INTERNASJONALT:
GENE H. HOGBERG

FASTE MEDARBEIDERE:
RONALD D. KELLY, RODERICK C. MEREDITH,
DONALD D. SCHROEDER, JOHN R. SCHROEDER,
MICHAEL A. SNYDER, CLAYTON D. STEEP,
KEITH W. STUMP

REDAKSJON:
SHEILA GRAHAM, NORMAN L. SHOAF

ARTIKKELFORFATTERE:
DIBAR APARTIAN, ROBERT BORAKER,
JOHN HALFORD, SIDNEY M. HEGVOLD,
KENNETH C. HERRMANN, ROD MATTHEWS,
L. LEROY NEFF, RICHARD PAIGE,
PATRICK A. PARNELL, RICHARD J. RICE,
RICHARD H. SEDLIACIK, DAN C. TAYLOR,
JEFF E. ZHORNE

MANUSKRIFT-KORREKTUR:
PETER MOORE

REDAKSJONSASSISTENTER:
CHERYL EBELING, KAREN FERGEN,
WILLIAM FLAMAN, WERNER JEBENS,
JANICE ROEMER, WENDY STYER, RON TOTH,
AGNES YOUNGBLOOD

GRAFIKK:
Grafikkredaktør: RANDALL COLE;
Stab: MATTHEW FAULKNER, L. GREG SMITH
Design-konsulent: GREG S. SMITH

FOTOREDAKSJON:
Ansvarshavende: WARREN WATSON;
Leder for billedproduksjon: HAL FINCH
Stab: G. A. BELLUCHE JR.,
KEVIN BLACKBURN, CHARLES BUSCHMANN,
NATHAN FAULKNER, ALFRED HENNIG,
ELIZABETH RUCKER, KIM STONE
Fotoarkiv: VERONICA TAYLOR

UTGIVELSE:
Sjef for utgivelse: RAY WRIGHT;
Produksjonsansvarlig: ROGER G. LIPPROSS;
Produksjonssjef: RON TAYLOR;
Internasjonale koordinatører:
JEANNETTE ANDERSON, VAL BROWN,
BOB MILLER;
Opplagsansvarlig: BOYD LEESON;
Opplagsassistent: CAROL RIEMEN;
Kioskbladfordersendelse: JOHN LABISSONIERE

FORRETNINGSFØRER:
L. LEROY NEFF

INTERNASJONALE UTGAVER:
BRITISK: JOHN ROSS SCHROEDER;
FRANSK: DIBAR APARTIAN;
HOLLANDSK: JOHAN WILMS;
ITALIENSK: CARN CATHERWOOD;
NORSK: ROY ØSTENSEN;
SPANSK: DON WALLS;
TYSK: JOHN B. KARLSON

REGIONALE KONTORER:
AUSTRALIA: ROBERT MORTON;
CANADA: COLIN ADAIR;
ENGLAND: FRANK BROWN;
FILIPPINENE: GUY AMES;
FRANKRIKE: SAM KNELLER;
LATIN-AMERIKA: LEON WALKER;
NEDERLAND: BRAM DE BREE;
NEW ZEALAND: PETER NATHAN;
PUERTO RICO: STAN BASS;
SYD-AFRIKA: ROY MCCARTHY
SVEITS: BERNARD ANDRIST;
VEST-TYSKLAND: FRANK SCHNEE

ARTIKLER

- 2 Et "nytt Kina" på fremmarsj
- 5 En verdensregjering — Kan den frelse menneskeheten fra kjernefysisk tilintetgjørelse?
- 7 "... Mot mitt bedre vitende"
- 10 Honnør for den ukjente soldat
- 14 Sverige — Ved en skillevei
- 19 Mishandling i hjemmet — Den fordekte misgjerning
- 24 Antisemittisme og intoleranse — Svøpen fortsetter

FASTE RUBRIKKER

- 1 Personlig fra Herbert W. Armstrong
- 16 Internasjonalt utsyn
- 28 Brev til redaktøren

OMSLAGSBILDET

Kinas statsminister Zhao Ziyang og den amerikanske presidenten åpner en ny dør for et fremtidig samarbeide innen økonomi, vitenskap og teknologi. Overenskomsten i januar kom kort etter nyhetene om at den amerikanske eksporten til Asia siste år for første gang overskred eksporten til Europa. Et økende kor krever at USA gjør slutt på sitt militære nærvær i Europa.

OMSLAGSBILDE: DIANA WALKER — LIAISON

Den Enkle Sannhet (The PLAIN TRUTH) blir også utgitt på engelsk, fransk, nederlandsk, italiensk, spansk og tysk av Worldwide Church of God, Pasadena (California, USA) og Borehamwood (England). © 1984 Worldwide Church of God. Alle rettigheter forbeholdt. Printed in England by Ambassador Press, St. Albans. Kan bestilles i:

Norge: Postboks 2513 Solli, N-0203 Oslo 2
Danmark: Postboks 211, 8100 Århus C
Sverige: Box 5380, 102 46 Stockholm

Andre utgaver av *The Plain Truth*:
Engelsk: The Plain Truth, P.O. Box 111, Borehamwood, Herts., England WD6 1LU. Tlf. 01-207-2811
Fransk: La Pure Vérité, B. P. 64, 75662 Paris CEDEX 14, Frankrike
Hollandsk: De Echte Waarheid, Ambassador College, Postbus 333, Utrecht, Nederland. Tlf. 030-317117
Italiensk: La Pura Verità, Castella Postale 10349, I-00144 Roma EUR, Italia
Spansk: La Pura Verdad, Apartado Postal 1230, Madrid 9, Spania
Tysk: Klar & Wahr, Ambassador College, Postfach 1129, D-5300 Bonn 1, Vest-Tyskland

Andre Plain Truth-adresser:
USA: 300 W. Green St., Pasadena, California 91123. Tlf. 800-423-4444
Canada: P.O. Box 44, Station A, Vancouver, B.C. V6C 2M2. Tlf. 1-800-663-1242
Australia og Sydøst-Asia: P.O. Box 202, Burleigh Heads, Queensland 4220, Australia
New Zealand og Stillehavøyene: P.O. Box 2709, Auckland 1, New Zealand
Ghana: P.O. Box 9617, Kotoka Int. Airport, Accra
Kenya: P.O. Box 47135, Nairobi
Nigeria: P.M.B. 21006, Ikeja, Lagos State
Syd-Afrika: P.O. Box 1060, Johannesburg 2000
Zimbabwe: P.O. Box U.A. 30, Union Ave., Harare
Filippinene: P.O. Box 1111, Makati, Metro Manila
Latin-Amerika: Institución Ambassador, Apartado Postal 5-595, 06500 México D.F., Mexico
Karibiske hav: P.O. Box 6063, San Juan, Puerto Rico 00936

Husk å sende melding om adresseendring så snart som mulig hvis du endrer adresse. Vennligst vedlegg en gammel adresselapp sammen med den nye adressen.

PERSONLIG FRA

Hvorfor ingen abonnementspris?

Mange lesere har skrevet til meg personlig angående vårt femtiårs jubileumsnummer. Noen spør hvorfor bladet ikke har annonser.

La meg forklare dette.

Bladet vårt er noe for seg selv — helt *enestående* på mange måter. Ingen andre er maken til det. Intet annet magasin eller tidsskrift kan gi en tilsvarende *forståelse* av våre dagers NYHETER — hvor de fører oss hen og hva Bibelen forutsier om den nærmeste fremtid.

Ingen andre gir en slik *forståelse* av den verden vi lever i — og av det utrolige PARADOKS at det moderne tyvende århundre har hatt helt imponerende fremskritt, fulgt av forferdelige onder, tilsynelatende uovervinnelige PROBLEMER, alminnelig misnøye og utilfredshet med vold, krig og lidelser.

Intet annet tidsskrift gir *forståelsen* av HVORFOR menneskeheten lever her på jorden — den sanne mening og HENSIKT med menneskelivet, og hva som egentlig ligger foran oss.

Jo, dette bladet er sannelig UBETALELIG — også på den måten at det ikke har noen abonnements- eller løssalgpris. Du kan ikke betale for det? *HVORFOR?*

Får jeg lov å fortelle om noe som hendte meg selv for nesten seksti år siden? Jeg hadde hatt stort hell med meg i reklamebransjen og i blad- og avisvirksomheten. Jeg var en av de første som foretok meningsmålinger for et større blad. Dette var min bakgrunn da jeg startet *The Plain Truth* (*Den Enkle Sannhet*).

Jeg hadde undret meg over HVORFOR verden er så full av misnøye, ulykke og lidelse, med uløselige problemer og

bekymringer midt i en slik imponerende materiell fremgang. Vitenskapsmenn og pedagoger sa: "Får vi bare KUNNSKAP nok, kan vi løse alle våre problemer og utsette alle onder." Kunnskapsmengden økte raskt — men det gjorde også bekymringene og problemene. Fundamentet for denne raske veksten i vår viten i det 19. og 20. århundre var at utviklingslæren ble gradvis og endelig akseptert. Denne teorien ble grunnbegrepet, de briller man så de økende kunnskapene gjennom. Pedagoger og de førende tenkere hevdet at vår sivilisasjon nå var kommet så langt at vi kunne kaste av oss overtroens svøpe og slenge bort den krykke som troen på en skapende Gud hadde vært. Utviklingslæren, de nye kunnskapene som var basert på den, og moderne vitenskap ble de nye frelsere som skulle befri den lidende menneskehet fra dens forbannelser, uløselige problemer, onder og plager.

Men misnøyen, ondene og plagene ble bare verre. Utviklingslæren greide slett ikke å løse menneskenes

Bladkiosker gjør mange tilfeldige lesere av *The Plain Truth* til trofaste abonnenter — fullstendig gratis.

problemer og lindre deres lidelser. Moderne vitenskap gikk fremover inntil den nå endelig har greid å produsere masseødeleggelsesvåpen som truer med å utsette alt liv på jorden. De kan bli et

(Fortsettes side 26)

Et “NYTT KINA” på fremmarsj

av Gene H. Hogberg

Mens resten av verden de siste fem årene har vært herjet av et uhyggelig oppsving i terroraksjoner, har det foregått en revolusjon av et helt annet slag i verdens mest folkerike nasjon.

Den utenforliggende verden har i liten grad vært oppmerksom på en bemerkelsesverdig sosial og økonomisk omdannelse som har vært på vei i folkerepublikken Kina siden

blir i hovedsak tilskrevet to individer, Deng Xiaoping, som har vært landets fremste leder siden slutten av 1978, og Zhao Ziyang, statsminister siden 1980.

Gjennom forskjellige fjernsynsreportasjer i det siste har folk i USA og

Friere markeds mekanismer er i sving, og landbrukskollektiver blir erstattet av familiebruk. Resultatet er at landet er blitt selvforsynt med jordbruksprodukter etter mange år med knapphet og rasjonering.

Zhao gjennomfører “mønsterplan”

Man mener at Deng Xiaoping satte igang storstilte reformer i Kina uten noe detaljert program. Ifølge en vestlig ekspert som i lang tid har studert kinesisk politikk, hadde han “ingen sti, intet kart, bare et kompass som han kunne sette kursen etter.”

Heldigvis for den 79 år gamle Deng og for Kina fantes det en person som kunne omsette den generelle mønsterplanen i et realistisk og praktisk program fra dag til dag. Denne mannen er Zhao Ziyang.

Zhao, som nå er 64 år, hadde vært offer for Kulturrevolusjonen og var engang fordømt som “kapitalistlakei”, men siden har han steget hurtig i gradene.

Zhao ble rost for sin ledelse av landbruket i Indre Mongolia og Guangdong-provinsen fra 1971 til 1975. Senere ble han forfremmet til partisekretær og guvernør for Sichuan, Kinas folkerikeste provins, hvor det hersket økonomisk kaos etter kulturrevolusjonens herjinger.

Hans retningslinjer forvandlet matknapphet til rekordavlinger. Han gjeninnførte bøndernes selveierbruk, satte opp prisene på landbruksvarer, tok ibrug bonussystemet igjen og fikk fabrikkbestyrere til å tenke på tap og

Zhao Ziyang, idet han understreker for lederne for den kinesiske befolkning i San Fransisco at Taiwan ikke har noe å frykte fra en union med fastlands-Kina.

1979.

Innføringen av en omfattende politikk av økonomiske reformer, koblet sammen med en lang periode av indre ro, har ført til en rask vekst i velstanden for Kinas mer enn en milliard store befolkning. Dette har samtidig ført til en alminnelig offentlig tillit til fremtiden.

Denne forbløffende omveltningen

ellers i verden fått øynene opp for de forandringer som er skjedd i Kina. De trer tydelig frem i form av økende antall motorsykler, kjøleskap, fjernsynsapparater og andre forbruksvarer som kinesere nå kan kjøpe. Fargerike klær av bedre kvalitet erstatter de blå standarduniformene som engang var det rette “proletarantrekk”.

vinning. I 1979 hadde Sichuans landbruksproduksjon steget med 25 prosent og industriproduksjonen med hele 81 prosent.

“Folk må frigjøre sin tankegang fra tvangstrøyen og la økonomiske virkemidler skyve samfunnsøkonomien fremover i samsvar med økonomiske lover,” kunngjorde Zhao. (Og det trolig mest siterte uttrykket fra hans taler om økonomiske prinsipper lyder: “Vi må ikke gjemme oss i kokonger som silkeormer. All økonomisk regulering som holder tilbake utviklingen av produksjonen bør avskaffes.”)

Da Deng vant maktkampen i partiet etter Mao Tse-tungs død i 1976, steg Zhaos stjerne ytterligere. I 1980 ble han innkalt til Peking som medlem av Politbyrået og utpekt som visestatsministeren. Seks måneder senere ble han utnevnt til statsminister, den tredje siden kommunistpartiet tok makten på Kinas fastland i 1949.

Omveltning i landbruket

På det nasjonale plan har statsminister Zhao nå maktet å sette sine erfaringer fra provinsadministrasjonen på den hardeste av alle prøver.

Han bygget på prinsippet at “produksjonens formål er å bedre folkets levevilkår”, istedenfor det maoistiske

diktat at “produksjonen er for revolusjonen”, og gikk derfor først løs på en omstrukturering av Kinas landbruk.

For 25 år siden innførte Mao en landbrukspolitikk basert på “folkekommuner” eller kollektivbruk, men den har man nå gått vekk fra. Zhao oppmuntrer isteden Kinas 800 millioner bønder til å opparbeide familiebruk, hjemmeindustri og fri handel med de fleste landbruksvarer.

I 1983 bar disse jordbruksreformene meget gode frukter. Kornproduksjonen nådde rekordtallet 370 millioner tonn, til tross for oversvømmelser i sørlige distrikter og tørke nordpå.

Ifølge en Reuter-melding fra Peking er de svære avlingene “i stor grad blitt tilskrevet at man har innført profittmotivet for bøndene.” Det sies at enkelte bønder faktisk ikke vet hva de skal gjøre med alle de pengene de tjener!

Industri og byråkrati

Det har vist seg vanskeligere å gjennomføre reformer innen industrien. Til å begynne med gikk Zhao inn for å gi bedriftsledere i industrien større selvstendig handlefrihet, men han støtte snart på hindringer.

Bare få av disse lederne maktet å møte denne utfordringen, hovedsagelig fordi de var byråkrater, ansatt på

funksjonærer i sentraladministrasjonen med over en fjerdedel, og presser nå denne rasjonaliseringen igjennom via provinsene til de enkelte byer og fylker.

I mai 1982 ble det gjennomført en oppsiktsvekkende nedskjæring på høyeste plan, da antall visestatsministre ble redusert fra tretten til to!

Hele tiden har Zhao Ziyang og hans veileder Deng Xiaoping samarbeidet

Statsminister Zhao Ziyang og president Ronald Reagan i Washington, D.C., skaper nye forbindelser mellom Kina og USA.

politisk basis, og ikke handlekraftige personer som var villige til å ta sjanser for å øke effektiviteten og fortjenesten. Zhao innrømmer villig at det er mye som fortsatt står igjen å gjøre på industrisektoren.

Når det gjelder industriarbeiderne, har Zhao fremholdt at de bør lønnes etter det arbeidet de utfører, ikke etter den stillingen de har. Staten bør forøvrig ikke garantere arbeid for alle. Han insisterer på at bonus, som bør være rikelig, bare skal betales for økt produktivitet, og ellers ikke.

Byråkratiet er et av yndlingsmålene for Zhaos reformbestrebelse. Han har dristig skåret ned på antall kontorer og

for å få til disse reformene. Hver har de tydeligvis sin rolle å spille, og sitt særskilte ansvarsområde.

“Deng har nok størst politisk tyngde,

og andre kan ha gode idéer å komme med,” sier en kinesisk statsviter, “men det er Zhao som får sakene gjort. Enten øker industriproduksjonen — eller den gjør det ikke. Enten blir avlingene større — eller de blir det ikke. Enten gjør man fremskritt innen vitenskap og teknikk — eller ikke. Og hva enn de bakenforliggende årsakene kan være, så er det Zhao som tar ansvaret.”

Utnyttelse av Vestens ressurser

For å komme videre på industriektoren, må Kina få adgang til den vestlige verdens vitenskapelige og teknologiske ekspertise i større utstrekning.

I motsetning til Kinas tidligere ledere har statsminister Zhao reist mye i utlandet. I januar i år ble han den høyeststående statsmann i folkerepublikken Kina som har besøkt USA, tre måneder før president Ronald Reagans planlagte gjensitt til Kina i april.

Både i Washington, New York og San Francisco understreket statsministeren betydningen av handel og investeringer — særlig under sine samtaler på høyeste plan i hovedstaden.

Foreløbig har han lagt saker som

Kinas nye fremskritt i landbruksproduksjonen er hjulpet frem av flittige hender og et fritt marked i vekst for produkter fra private kjøkkenhager.

irriterer Reagan-regjeringen på is. På en pressekonferanse før han forlot Peking uttalte Zhao for eksempel at Kina ikke ville insistere på nye innrømmelser fra USAs side angående Taiwan, utover avtalen av 1982 om at amerikanske våpensalg til denne øya gradvis skal reduseres.

I Washington sa Zhao at Kina ønsket å “finne nye veier til å bygge et sosialistisk samfunn med kinesisk særpreg.” Han sa også at Kina har et økende behov for ferdigvarer, og må utnytte sine energiressurser og utbyggede kommunikasjons- og transportmidlene.

“Til alt dette trenger vi store kapitalinvesteringer og moderne, høyverdig teknologi,” sa han, og la til at selv om Kina må stole på seg selv og egen innsats, vil landet gå aktivt inn for utenlandsk assistanse og handel.

Som resultat av dette venter man at en rekke avtaler mellom USA og Kina angående handel og investeringer snart vil bli inngått.

Amerikanske interesser

“Det viktigste for Amerika er å gjøre forretninger,” bemerket avdøde president Calvin Coolidge en gang.

En annen amerikansk president, Richard Nixon, fikk istand et gjennombrudd i USAs forhold til folkerepublikken da han besøkte Kina i 1972. Og etterat de formelle forbindelsene mellom de to stormakter var opprettet i 1979, ble det snakket en hel del i USA om å “spille ut Kinakortet” — å bruke det gode forhold til Kina som en brekkstang overfor Sovjetunionen.

For tiden har denne “strategiske” siden av forholdet kommet i annen rekke. Isteden snakker amerikanske ledere mer om å “bringe Kina inn i verdens økonomiske og kommersielle system”. Med andre ord skal handel veie tyngre enn geopolitikk.

Utsiktene til en sterkt økende handel med folkerepublikken virker særlig forlokkende på amerikanske industribedrifter, som allerede handler i større og

større utstrekning med landene i Østen.

I en tale til World Affairs Council of Northern California i San Francisco minnet statsminister Zhao sine tilhørere om at USA får stadig større interesser i landene langs Stillehavets

(Fortsettes side 25)

EN VERDENSREGJERING

Kan den frelse menneskeheten?

av Michael A. Snyder

Idag, mer enn noen sinne, trenger vår verden et rettferdig verdensregime. Er det mulig?

Det var nesten 40 år siden. En krigstrett verden i et følelsesmessig tomrom så i 1945 frem til virkelig hvile fra krigen.

For mange virket dette mulig. Lederne av de tre stormaktene — USA, Storbritannia og Sovjetunionen, syntes å samarbeide for å lege de krigsherjede landene i Europa, Asia og Nord-Afrika.

FN blir stiftet

Håpet om varig fred steg med stiftelsen av De forente nasjoner (FN) kort etter 2. verdenskrig. Grunnleggerne av organisasjonen tok til og med en profeti fra Bibelen som sitt motto: "De skal smi sine sverd om til hakker, og sine spyd til vingårdskniver; et folk skal ikke lenger løfte sverd mot et annet, og de skal ikke mere lære å føre krig" (Jes. (Es.) 2:4).

Men det gode forsøket på å danne en verdensregjering er dessverre blitt et forum for lidelsesfortellinger og propaganda. Hvem ville vel på den tid FN ble stiftet, trodd at tusenvis av mennesker skulle komme til å dø de følgende tiår i kamper i Asia, Afrika og Syd-Amerika? At en atomkrig bare såvidt skulle bli avverget i begynnelsen på 60-tallet? At en ny og uventet blokk av nasjoner, kalt Den

tredje verden, ikke skulle være istand til å betale sin gjeld?

Et godt forsøk, men . . .

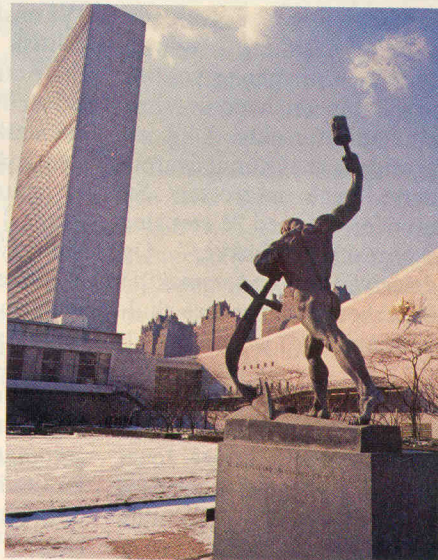
Fremdeles er problemet å finne en egnet styreform. Velg et hvilket som helst kontinent og du vil finne: Aristokratier, kommunistiske samfunn, demokratier, diktaturer, monarkier, sosialistiske samfunn og teokratier. I stedet for FNs erklærte motto, beskrevet i Jes. 2:4, befinner menneskeheten seg i en stikk motsatt situa-

helt!" Den skremmende spredning av atomvåpen gjør disse ordene aktuelle idag.

Et enestående paradoks

La oss først se hva menneskeheten kan utrette! I dette århundre, spesielt siden dette bladet ble stiftet i 1934, har mange hatt en levestandard som våre forfedre aldri ville drømt om.

Idag tar vi det som en selvfølge å kunne ringe venner i Europa eller

Mens FN opprinnelig virket meget lovende, har institusjonen utviklet seg til å bli et lidelsesforum. Til høyre: En ung Andrei Gromyko, Sovjets daværende ambassadør til USA, iferd med å undertegne FN-pakten 28. juni 1945.

sjon, som forutsagt i Joel 3:15: "Smi eders hakker om til sverd og eders vingårdskniver til spyd! Den veke [Den tredje verdens nasjoner] si: jeg er en

Asia. Vi venter at nyhetssendingene på TV (et elektronisk under i seg selv) skal vise direkteportasjer fra fjerne land. Eller at vi kan ta fly så vi i løpet av

noen timer kan gjøre en forretningsavtale med et firma hundrevis av kilometer unna.

Samtidig gjør kanskje NASAs romferge fantastiske eksperimenter i verdensrommet 1000 km over oss. Eller kanskje russerne setter rekord i hvor lenge mennesker har oppholdt seg i en romstasjon. Muligens får en satellitt utstyrt med infrarødt teleskop uventede opplysninger om et nærliggende solsystem.

Samtidig blir et innenlands jetfly med 269 passasjerer ombord sprengt i luften. Små latinamerikanske land anvender, i ren desperasjon, sårt trengte penger til militært utstyr istedenfor industriell utvikling og utdannelse. Og i Afrika og på andre kontinenter dør spebarn av underernæring.

Til tross for menneskets teknologiske muligheter, forfølger sultens, mazzakens og anarkiets gjenferd alle verdens regjeringer.

Hva ER håpet for fremtiden?

Lenin sa en gang at politiske flyktnin-

antagelig er så dyptgående at bare en ukjent, sterk hånd kan styre dem.”

Mange fremstående forskere, politikere og ledere i verden etterlyser den eneste effektive garanti mot en kjernefysisk katastrofe: en verdensregjering.

Deres standpunkt kan oppsummeres med følgende utsagn av avdøde Albert Einstein: “Min overbevisning er at krigsfaren *ikke* kan fjernes uten en verdensregjering. Uten dette vern er våpenkappløpet og, til sist, en verdenskrig, uunngåelig.

Forbud nytter ikke. Vi vet av lang erfaring at uten sikkerhetstiltak blir slike forpliktelser ikke respektert i en krigssituasjon, hvor gode hensiktene enn var.”

Allerede da FN ble grunnlagt, var mange skeptiske til dens verdi. En reporter fra *New York Times* skrev 10. jan. 1946 følgende om FNs “fødselsveer” i London: “Verdenshistoriens største koalisjon av 51 krigsnasjoner . . . innledet idag et nytt kapittel i menneskets melankolske søken etter fred og sikkerhet.”

Er dette det beste menneskene kan tilby hverandre etter årtuseners lengsel etter fred, “en melankolsk søken etter fred”?

Storbritannias daværende statsminister, Clement Attlee, oppfordret til “globalt samhold”, men FNs første generalforsamling utartet seg til en uhyggelig politisk dragkamp da hver av stormaktene forsøkte å få en president som kunne ivareta deres egne interesser. Så mye for det med “å smi sine sverd om til hakker”. Og dette var kun en forsmak på bitterheten som senere skulle komme.

Dagens situasjon

Hva står vi overfor idag? I sin bestseller *Skjebnetimen* skriver Jonathan Schell: “Vi bruker dette jordiske skaperverk som gissel for en mulig kjernefysisk tilintetgjørelse der vi truer med å kaste det tilbake til det livløse mørke det kom fra.”

“Er vi ærlige mot oss selv,” fortsetter han, “må vi medgi at medmindre vi kvitter oss med kjernefysiske våpen, ikke bare *kan*, men *vil* en katastrofe skje . . . om ikke idag, så imorgen, om ikke i år, så til neste år. Vi lever i lånt

tid; hvert år mennesker lever på jorden er lånt, hver dag en lånt dag” (hans utvevelser).

Schells løsning er: “. . . den eneste måten å få et troverdig nasjonalt forsvar på er at alle land legger all vold til side.” Videre etterlyser han en ny verdensordning: “Vi må legge ned våpnene, gi avkall på suvereniteten, og skape et politisk system for fredelige løsninger på internasjonale konflikter.”

Regjeringene er ansvarlige for det gode og det onde i samfunnet. Men som svar på Schells løsning må en spørre seg: hvilken menneskelig styresmakt er stor nok til å gi fred, fremgang og glede til menneskets hjerte? Hvilken menneskelig styresmakt kan gi trygghet mot kjernefysisk utryddelse?

La oss være ærlige!

I en berømt tale ved Harvard-universitetet sa Alexander Solsjenitsyn: “Jeg har levd hele mitt liv under kommunismen, og sier dere at et samfunn uten en objektiv juridisk målestav er fryktelig. Men et samfunn uten annen målestav enn den juridiske [som i USA], er også under menneskets verdighet. Et samfunn basert på lovens bokstaver og intet annet, utnytter ikke til fulle menneskenes muligheter.”

Til og med oldtidens mennesker grublet over spørsmålet om den beste styreform. Den greske filosofen Aristoteles skrev følgende 300 år før Kristus: “Vi ønsker å vurdere hvilken form for politisk samfunn som er den beste.” Etter omhyggelige analyser konkluderte han med at alle regjeringer dannet av mennesker er et mangelfullt lappverk som kan gjøre *katastrofale* feil: “Forvrengningene [av menneskelige styreform] er som følger: kongedømmet blir tyranni; aristokratiet blir et fåmannsvælde; den konstitusjonelle regjering blir et demokrati. Tyranni er et slags monarki derkun monarkens interesser ivaretas; fåmannsveldet ivaretar kun de rikes interesser; demokratiet skjøtter kun de trengendes interesser: ingen styreform tar hensyn til alles beste.”

Legg merke til hva Aristoteles videre skrev: “Vi vil hevde at det bare finnes tre sanne former for regjering, og at den beste er den som blir administrert av de dyktigste, som består av en mann [monarki], eller en familie [fåmannsvælde] eller mange mennesker [demokrati], og som overgår alle de andre i fullkommenhet . . .”

(Fortsettes side 23)

NOGUES — SYGMA

Omtrent halvparten av verdens ni millioner flyktninger finnes idag på det afrikanske kontinent.

ger stemmer med føttene. Er dette riktig, er det nå en verdensomspennende kakafoni der “stemmene” til nesten *ni millioner* politiske flyktninger vitner om menneskenes manglende evne til å styre seg selv. Midt i paradokset av teknikkens muligheter og menneskelig lidelse roper profeten til oss: “Fredens vei kjenner de ikke” (Jes. 59:8)!

Et amerikansk nyhetsmagasin beskrev det på følgende måte: “Det fremherskende syn vil bli at verdens problemer

“ ... Mot mitt bedre vitende ”

av John Ross Schroeder

Hvor ofte har ikke de fleste av oss tatt avgjørelser mot vårt bedre vitende!
Ironisk nok kan historiens aller viktigste avgjørelse ha vært
tatt “. . . mot mitt bedre vitende”.

Vi har alle fakta foran oss. Andre formaner oss at bestemte handlinger simpelthen ikke kan føre noe godt med seg. Våre egne erfaringer — tidligere lærdom og feiling — kjemper mot dem. Sunn, intuitiv dømmekraft formaner oss å si “nei”.

Men vi elsker dypt den personen i oss som ønsker et “ja”-svar. Følgelig oppdager vi at vi sier “ja” mot vårt bedre vitende.

Regjeringsledere har falt hodekulls i denne forførende fellen. Ledere av stor-konserner har gjort samme feil. Foreldre har sagt “ja” når tidligere tiders samlede erfaring i barneoppdragelse formante dem å si “nei”. Ektemenn har tradisjonelt gitt etter for sine hustruer mot sitt bedre vitende. Jenter, især av denne generasjon, er ettergivende overfor gutter når det gjelder før-ekteskapelige seksuelle forhold, ofte mot sitt bedre vitende.

Historien gjentar seg

Mennesker har i generasjoner gjentatt denne samme gamle historien helt siden våre aller første forfedre. Selv hendelsen med den forbudne frukt har antagelig ikke vært noe unntak.

Se et øyeblikk nærmere på beretningen som favner den kolossalt viktigste avgjørelsen som noensinne er tatt i menneskehetens erfaringshistorie. Fortellingen alene understreker ikke den ufattelige betydning av det som skjedde. Men selve Bibelen hjelper oss å lese mellom linjene.

3. Mosebok samler våre tanker om den mest utslagsgivende av samtlige historiske avgjørelser som er tatt av mennesker. Legg merke til vers 6: “Og kvinnen så at treet var godt å ete av, og at det var en lyst for øynene, og at det var et prektig tre, siden en kunne få forstand av det, og hun tok av frukten og åt, og hun gav sin mann med seg, og han åt.”

Hva skjedde med Adam? Det virker som han nærmest bare opptrer som en bifigur — istedenfor som menneskeslektens overhode.

Ble Adam, i likhet med sin hustru, forledet? Eller visste han hva han gjorde? Var hans beslutning om å spise frukten i avgjørende grad påvirket av at han var tiltrukket av sin hustru, Eva?

Fra 1. Mosebok kap. 2 finner vi at Gud skapte Adam av markens støv, at han anbragte ham i en vakker hage i et landskap som het Eden, og at han gav det første mennesket visse grunnleggende regler for å overleve. Se vers 16: “Og Gud Herren bød mennesket: Du må fritt ete av alle trær i haven; men treet til kunnskap om godt og ondt, det må du ikke ete av; for på den dag du eter av det, skal du visselig dø.”

Tidsforløpet er vesentlig for vår forståelse. Adam mottok denne vitalt viktige formaning før Eva ble skapt. Fortellingen indikerer sterkt at det var mannen selv som formidlet budkapet videre til alle levendes mor. Det bibelske mønster viser at en mann skal være istand til å rettlede sin hustru om slike ting.

I kapittel 3 opptrer en ånd som på hebraisk blir kalt Satan (Satan betyr

Mot Pilatus' bedre vitende

Pontius Pilatus ble utnevnt som den femte prokurator (guvernør) av Judea mot slutten av år 26 e.Kr. Romersk lov gav ham herredømme over liv og død med fullmakt til å *omgjøre* dødsstraffer. I ett tilfelle unnlot Pilatus å utøve denne forrett, selv om han visste at mannen var uskyldig. Dette tilfellet var Jesus fra Nasaret.

Mange autoriteter har dømt Pilatus nokså strengt. Således sier et ledende bibelleksikon om ham: "Det nye testamentes dom er at han var en svak mann, rede til å ofre prinsipper for egne interesser . . ."

La oss rekonstruere hva Pilatus faktisk gjorde i egenkap av dommer i lys av de relevante dokumentene i Det nye testamente. I et tilbakeblikk minner apostelen Peter sine landsmenn om følgende: ". . . Israelittiske menn! . . . Gud . . . har herliggjort sin tjener Jesus, ham som I forrådte og fornektet for Pilatus *da han*

dømte at han skulle løslates; men I fornektet den hellige og rettfærdige og bad at en morder måtte gis eder, men livets høvding drepte I, han som Gud oppvakte fra de døde" (Apg. 3:12-15).

Det er tydelig at Peter skjøyde like mye av ansvaret over på sine tilhørere som han gjorde på Pilatus når det gjaldt selve handlingen. Jesus selv hadde sagt til Pilatus: ". . . Derfor har han som overgav meg til deg, større synd" (Joh. 19:11).

Hvor beregnende Pilatus enn kan ha vært, så hadde hans romerske utdanning for tjeneste utenfor riket i provinsområdene utrustet ham med en viss intuisjon i domsavgjørelser. Yppersteprestene og de eldste hadde anklaget Jesus for mange ulovlige handlinger (Matt. 27:11-14). Pontius Pilatus trodde ikke på en eneste av de falske anklagene. Den romerske prokuratøren ". . . visste at det var *av avind* de hadde overgitt ham til ham" (vers

18). I mellomtiden ropte den ustyrige folkemengden etter Jesu blod. "Men de ropte enda sterkere: La ham korsfeste! Da Pilatus så at han intet utrettet, men at det bare ble større oppstyr, tok han vann og vasket sine hender for folkets øyne og sa: Jeg er uskyldig i denne rettfærdiges blod; se I der! . . . Men Jesus lot han hudstryke og overgav ham til å korsfestes" (vers 23-26 i utdrag).

Pontius Pilatus avgav den endelige dom med stor uvillighet og helt tydelig *mot sitt bedre vitende*. Et opprør i stor skala av en mobb inspirert av onde krefter var i rask emning. De ville ikke høre på fornuft! Pilatus var redd hans fremtid var i fare.

Han gav etter for presset. Men hans synd minner oss i sannhet om en av Peters senere benektelser av Kristus til tross for alle tidligere forsikringer om det motsatte.

Legg merke til et avsnitt

fra Lukas' parallelle beretning i kapittel 23: "Da kalte Pilatus yppersteprestene og rådsherrerne og folket sammen og sa til dem: I har ført denne mann frem for meg som en som forfører folket til frafall; og se, jeg har tatt ham i forhør for eders øyne, men jeg har ikke funnet denne mann skyldig i noe av det I klager på ham for; *Herodes heller ikke* . . . og se, han har ikke gjort noe som fortjener døden. Derfor vil jeg refse ham og så gi ham fri" (vers 13-16).

De verdslige myndigheter (både romeren Pilatus og den jødiske kong Herodes) fant Jesus uskyldig i anklagepunktene. Jesus ble korsfestet *mot Pilatus' bedre vitende*.

I vår tidsalder handler vi ikke anderledes. Denne verden vil komme til å bruke sine atomvåpen-arsenaler mot sitt bedre vitende. Dette er grunnen til at vi forkynner at Gud må gripe inn i menneskenes anliggender for å redde oss fra oss selv, og til slutt å gi oss fred.

"fiende") i en slanges skikkelse. Satan spør Eva om frukttrærne i hagen. Eva svarer: "Vi kan ete av frukten på trærne i haven, men om frukten av det treet som er midt i haven, har Gud sagt: I skal ikke ete av den og ikke røre ved den, for da skal I dø" (vers 2-3).

Hennes svar viser at Adam hadde gitt sin hustru en ettertrykkelig rettleiding om Guds bud. Hun forstod påbudet vel. Men en listig Satan viste seg å være hennes overmann.

Det videre handlingsforløp viser at kvinnen ble forført av djevelen Satan til å fortære den forbudne frukt — og at Adam fulgte henne i hennes synd. Men hvordan var de faktiske omstendigheter? De begivenhetene som fulgte, kaster mere lys over dette emnet.

En for en stilte Gud synderne overfor de lovbrudd de hadde begått, og karakteristisk nok skyldte hver av dem på en annen. Adam skyldte på både Gud og Eva. Legg merke til hva han forteller sin Skaper, vers 12: "Og

Adam sa: Kvinnen som du [Gud] gav meg til å være hos meg, hun gav meg av treet, og jeg åt." Dette verset sammenfatter bare historien i forkortet form. Husk at vi bare får høydepunktene i det som skjedde.

Det er først når Gud begynner å utmåle straffen at vi virkelig begynner å få et sannferdig bilde av det hele. Først tildeler han Satan straff, dernest Eva, og til sist kommer han til Adam. Vers 17 tilføyer den avgjørende dimensjon som vi hittil ikke har vært klar over: "Og til Adam sa han [Gud] *Fordi du lod din hustru* og åt av det tre som jeg forbød deg å ete av, så skal jorden være forbannet for din skyld! Med møye skal du nære deg av den alle ditt livs dager."

Følgelig var det en *dialog* mellom Adam og Eva *før* han fortærte den forbudne frukt. Vi vet ikke hvor lenge dialogen varte, men Adam gav seg til slutt . . . mot sitt bedre vitende. Adam visste bedre enn som så. Eva ble

derimot forledet.

Det nye testamentes vitneprov

Flere bøker i Det nye testamente gir oss ytterligere opplysninger.

Apostelen Paulus — den mest produktive av Det nye testamentes forfattere, hadde historien om den forbudne frukt som et av sine yndlingstemaer. Han var fullstendig oppslukt av dens vidtrekkende konsekvenser. I et av sine brev til menigheten i Korint i det gamle Hellas, skrev Paulus: "Men jeg frykter for at likesom slangen dåret Eva med sin list, således skal også eders tanker forderves og vendes bort fra den enfoldige troskap mot Kristus" (2. Kor. 11:3). Bemerk at Adam ikke blir nevnt i forbindelse med denne forførelsen — og det med god grunn — han ble nemlig *ikke* forledet.

Da apostelen Paulus underviste den unge evangelisten Timoteus, minnet han ham om følgende: "For Adam ble skapt først, deretter Eva, og Adam ble

ikke dåret, men kvinnen ble dåret og falt i overtredelse" (1. Tim. 2:13-14).

Satan konfronterte Eva med visse misvisende opplysninger som hun før ikke hadde tatt i betraktning. Frukten var et behagelig skue. Den smakte godt. Menneskets erfaringsverden ville øke i omfang. Intet av dette gjorde inntrykk på Adam. Han visste bedre. Han spiste ikke av frukten for noen av disse grunnene — han ble ikke forledet. Han handlet ganske enkelt mot sin personlig overbevisning.

"*Det tapte paradiset*" av John Milton er et av de mest berømte klassiske dikt i det engelske språks historie. Selv om vi kan ha alvorlige innvendinger mot deler av John Miltons teologi, var han antagelig ikke langt fra sannheten da han skildret *Adam som innledningsvis skrekkslagen* når han ser sin hustru spise av den forbudne frukt.

Adam visste hva de alvorlige følgene ville bli. Han visste at Gud hadde forkynt dødsstraff for denne ulydighet. Han visste hva konsekvensene ville bli, og kan meget vel ha fryktet for sin hustru Eva. Sannsynligvis tenkte han tilbake på den tid da "... han ingen medhjelp [fant] som var hans like" (1. Mos. 2:20) — tiden før Eva ble skapt. Dette var noen av de tankene som høyst trolig opptok ham.

Adam befant seg ved vendepunktet i sitt liv. Ville han følge sin hustru — eller ville han adlyde Gud? Spørsmålet var om han ville være lydig mot Gud, eller leve i opprør og tross. På den annen side fryktet Adam også å miste sin hustru.

Adam tok feil beslutning.

Men han var ikke forledet da han tok den. Han visste hva han risikerte å miste. Han tok den med åpne øyne — han var *ikke* forledet slik Eva var det. Til sist overtalte hans hustru ham å spise den omtalte frukten, selv om han visste bedre. Han satte henne først — han satte henne foran Gud.

Hvor ironisk er det ikke at den viktigste beslutning i hele menneskets historie sannsynligvis ble tatt "mot mitt bedre vitende".

Mer å lære

Adams synd var ikke bare en vanlig synd. Den hadde vidtrekkende konsekvenser. Det er riktig at alle mennesker har syndet (Rom. 3:23). Men apostelen Paulus så en grunnleggende forskjell når det gjaldt denne spesielle synden — selv om all åndelig synd fører til døden (Rom. 6:23). Adams synd avskar ver-

den fra guddommelig åpenbaring og Guds ånds gave. Resultatet var at sivilisasjonen kom på galt spor. Dette er grunnen til at Paulus skrev til romerne: "Men allikevel hersket døden fra Adam til Moses *også over dem som ikke hadde syndet i likhet med Adams overtredelse...*" (Rom. 5:14). Adams synd skulle på en uforlignelig måte berøre hele menneskehetens historie.

Flere attraktive hefter klargjør denne kunnskapen. Du trenger å lese disse heftene om du ikke allerede har gjort det — de er gratis — uten omkostninger for deg.

Du kan bestille *Aldri tidligere forstått — Hvorfor menneskeheten ikke kan fri seg fra sine plager. Videre Hvorfor ble vi født?* (også på dansk) og *What Science Can't Discover About the Human Mind* (ennå ikke på norsk). De vil gi deg svar på spørsmål som kanskje har opptatt deg i årevis. □

OPPDAG DIN IDENTITET!

Bibelens profetier gir en positiv identifikasjon av både De forente stater, det britiske samveldet og Nordvest-Europa, og de avslører hvilke verdensomspennende hendelser som snart vil omslutte våre nasjoner! Denne hovednøkkelen til å forstå profetiene — våre nasjoners sanne identitet — har vært tapt til denne tid, men er nå forklart i vår gratis bok *De forente stater og Storbritannia i profetiene*. Finn ut hva som vil skje de nærmeste årene! Du får et gratis eksemplar ved å skrive til vår adresse nærmest deg, se 2. omslagsside.

Hvilken dag er den KRISTNE SABBATEN?

Til tross for at de fleste bekjennende kristne betrakter søndag som Det nye testamentes "Herrens dag", er det enkelte som påstår at Det gamle testamentes syvendedags-sabbat fortsatt står ved makt. Sabbatkontra-søndag-striden raste i de tre første århundrer av den kristne tidsregning, og mange ble dødsdømt av den grunn. Men har det virkelig noen betydning hvilken dag man holder?

Vårt gratis hefte *Hvilken dag er den KRISTNE SABBATEN?* gir de klare svarene. Du kan få dette heftet ved å bruke bestillingskortet eller ved å skrive til vår adresse nærmest deg.

Honnør for den UKJENTE SOLDAT

av Malcolm Tofts

For hver mann eller kvinne som døden har berøvet en de hadde kjær, er det håp.

FOR NOEN minutter siden var min kone og jeg inne i en av Londons eldste og mest historiske bygninger — Westminster Abbey. Over 4 000 av Storbritannias mest berømte personer er gravlagt der.

Konger, dronninger og mange andre fremtredende personer er gravlagt under gangene i kirken. En sten i gulvet over hver grav forteller detaljer om den avdøde. Man trår på disse stenene når man går rundt for å bese bygningen. Men det virker nesten paradoksalt at den best kjente og høyest respekterte av alle gravstenene ligger over graven til en man ikke kjenner navnet til.

Den ukjente soldat

Denne graven holdes så høyt i ære at ingen får lov til å trå på dens gravsten. Graven ligger ved inngangen til bygningen, og det er den første man møter når man kommer inn. Det er Den ukjente soldats grav. Dette gravmålet blir hedret høyere enn noen annen grav i Storbritannia.

På sin bryllupsdag bragte prinsesse Diana en rørende hyldest til denne graven, da hun rett etter det kongelige bryllup avla et spesielt besøk i Westminster Abbey, for å legge brudebuketten på stenen over Den ukjente

soldat. Det var et vakkert uttrykk for takknemlighet over det offer denne mannen hadde bragt i Første verdenskrig.

Da Første verdenskrig var slutt, ble likene av fem soldater i Storbritannias væpnede styrker ført hjem fra kontinentets slagmarker. De var så ille tilredt at de ikke kunne identifiseres. En blind mann valgte ut et av disse likene, og det er det som nå ligger i den ukjente soldats grav. Hvem det egentlig er, er det ingen som vet.

Kong George V ga ordre til at den døde skulle begraves med full militær honnør. For å gi seremonien et internasjonalt tilsnitt, ble fransk jord hentet over Kanalen og lagt rundt kisten. Belgiske valmuer vokser rundt om, og over gravmålet ser man en amerikansk dekorasjon, Kongressens æresmedalje, tildelt soldaten post mortem. Slik er denne graven blitt et symbol for alle nasjoner på alle de menn som er falt i alle kriger. De fleste statsmenn som kommer på besøk til London, legger en krans på graven, og mange andre land har kopiert den britiske idéen.

Innskriften på gravmålet gir også uttrykk for at "slik minnes vi de utallige tapre som . . . ofret det største et menneske kan gi — selve livet."

Da min kone og jeg sto der ved Den ukjente soldats grav, følte vi alvorret i dødens nærhet. Skal denne ukjente soldaten og de utallige andre som falt i krig, noensinne vende tilbake til livet?

Jeg vet at mange lesere av dette bladet har mistet en sønn eller en datter, kanskje en ektemann eller hustru, i krig og indre uroligheter og oppstander. Spørsmålet om liv og død er da utvilsomt det viktigste av alle spørsmål — men paradoksalt nok det vi ofrer minst oppmerksomhet og tanke på.

Hva med døden?

Det finnes mange tanker og mange læresetninger om døden. De fleste mennesker godtar og tror på det de har lært, hva det enn er. Når det gjelder spørsmålet om liv og død, tilhører de fleste én av to skoler.

Noen er ateister eller agnostikere som tror at døden gjør slutt på alt. De mener at det ikke er liv eller håp etter døden. De tror at når en person dør, opphører vedkommende å eksistere — for alltid.

Så er det de som tror på et liv etter døden. De godtar læren om sjelens udødelighet. Men de har vidt forskjellige idéer om hvordan og hvor sjelen fortsetter å leve etter legemets død. De tror at den avdøde er "gått bort" til et eller annet sted.

Hvor kan vi finne det sanne svar på dette høyst personlige spørsmål?

Det er åpenbart at vi ikke kan få hjelp av vitenskapen til å finne ut hva som hender et menneske etter dets død. Spørsmålet om døden kan aldri besvares av vitenskapen, for hvis det er et liv

etter døden, må det ligge utenfor våre sansers og vår fysiske fornufts begripelse. Man kan lære mye om den fysiske døds natur ved hjelp av prøverør og mikroskoper. Men hva som kommer etter døden, er naturvitenskapen ikke istand til å konstatere. Sannheten om dette vårt aller viktigste spørsmål kan bare åpenbares for oss av Gud, vår Skaper.

Heldigvis har Den Allmechtige Skaper som satte det hele igang, som leder og styrer alle naturens og åndens lover, åpenbart denne sannheten for oss. Og Gud alene er istand til å besvare dette spørsmålet korrekt. Hvis vi ser virkeligheten i øynene, blir vi klar over at hverken de hedenske filosofer i oldtiden eller agnostikerne har noen reell basis som de kan trekke bestemte konklusjoner av. Det de tror, er helt og holdent basert på egne spekulasjoner.

Dermed sitter vi tilbake med bare to alternativer: Enten kan vi godta Guds hellige åpenbaring — eller vi må innrømme at vi intet vet.

Gud åpenbarer for oss svaret på det viktigste av alle spørsmål. Er det ikke på tide at vi feier vekk det forvirringens spindeltev som dekker dette emnet?

Skal Den ukjente soldat og de utallige andre som i likhet med ham døde i krig — og alle de som led døden for en eller annen sak — få leve igjen? Hva er det egentlig den gudommelige åpenbaringen lærer oss om dette viktige emnet?

Hva er mennesket?

I Bibelen åpenbarer Gud hva mennesket er. Mennesket er "kjød" (Joh. 3:6), skapt av jordens støv. "Og Gud Herren dannet mennesket av jordens muld og blåste livets ånde i hans nese; og mennesket ble til en levende sjel" (1. Mos. 2:7). Mennesket *har* ikke en sjel, det *er* en sjel. Og "den sjel som synder, den skal dø" (Esek. 18:4; dansk rev. overs. av 1871). Dette liv er en kjødelig tilværelse, en fysisk eksistens som er midlertidig og dødelig. Derfor er det "menneskenes

lodd én gang å dø" (Heb. 9:27).

Agnostikerne kan neppe benekte dette. Enten vi faller i krig eller dør på annen måte, må vi alle dø. Mot menneskets største fiende — døden — har vitenskapen ikke gjort noen som helst fremskritt. De mest lynende intelligente, de som holder den strengeste diett, de mest iherdige joggere — alle skal de dø en gang. Alle skal ende som Den ukjente soldat slik han ligger nå. Vi må søke til åpenbart viten for å finne ut hva denne dødstilstanden består i.

Bibelen forteller at når vi dør, er det "forbi" med våre tanker (Salm. 146:4). Det finner ikke sted noen handlinger, hverken fysiske eller åndelige (Fork.

som en stor overraskelse for mange som gikk ut fra at de hadde en "udødelig sjel".

I motsetning til hva så mange tror, og selv om det kan virke sjokkerende, så lærer ikke Bibelen oss at sjelen er udødelig! (Se 1. Joh. 3:15.) Doktrinen om den udødelige sjel kommer *ikke* fra Bibelen. Ei heller forekommer ordene *udødelig sjel* noe sted i Bibelen! (I engelske bibeloversettelser forekommer ordet *udødelig* bare én gang, og da er det Gud som omtales (1. Tim. 1:17), mens ordet ikke brukes i norske oversettelser. Isteden har de norske bibeloversetterne benyttet ordet *uforgjengelig* i dette verset.) Dette er noe av den viktigste viten som kan åpenba-

Den ukjente soldats grav ved inngangen til det historiske Westminster Abbey i London er blitt et symbol for alle menn fra alle nasjoner som har dødd i alle kriger.

(Pred.) 9:10; Salm 6:6; 115:17), bortsett fra at kjødet — legemet — forgår. Det innebærer at de døde er helt uten bevissthet. Dette kan heller ikke agnostikerne bestride!

"For støv er du," sier Gud (1. Mos. 3:19). Det er ikke noe evig liv innebygget i oss mennesker! Dette kommer nok

res for et menneske.

Ordet *udødelighet* og *uforgjengelighet* forekommer derimot fem ganger i Bibelen. Av alle mennesker er det bare Jesus Kristus som har disse egenskaper (1. Tim. 6:16). Jesus "førte liv og uforgjengelighet frem for lyset ved evangeliet" (2. Tim. 1:10). Vi blir

fortalt at vi skal "søke" dem (Rom. 2:7).

To ganger får vi høre at vi "skal bli ikledd" uforgjengelighet og udødelighet ved en *oppstandelse* (1. Kor. 15:53-54).

Disse skriftstedene avslører tydelig at mennesket er hjelpeløst, dødelig, ute av stand til å gi seg selv evig liv. Når et menneske dør, forgår alle vedkommendes tanker.

Nå kan ikke Den ukjente soldat føle noe, høre noe eller tenke noe. Som alle andre døde har han mistet sin bevissthet. Han lider ikke mer. Han merker ikke på noen måte at tiden går. Han har ingen følelse av noe som helst. Han er død.

Det vidunderlige er at hverken han eller de andre døde — vil forbli døde. De vil oppstå til nytt liv (Apg. 4:2; 24:15; 1. Kor. 15:13-42). Det betyr at de skal leve og ånde igjen (Esek. 37:8-10). Agnostikerne kan ikke forstå dette, for de har aldri bevist for seg selv at det finnes en guddommelig åpenbaring. De forblir uvitende om denne åpenbarte sannhet. Kjennskapet til den er en uhyre viktig del av Guds store plan. Vi behøver ikke å la oss fortæres av sorg over en av våre kjære som er død. Alle som har levd og dødd, vil en dag komme tilbake til livet!

Hvorfor må det skje en oppstandelse?

Men hva vil egentlig skje med Den ukjente soldat og alle de andre døde når de gjenreises og kan ånde og tenke igjen i nye fysiske kroppar? Er de "de fortapte" eller "de frelste"?

De fleste av dere har vel fått høre at hvis noen ikke blir frelst i sitt liv her på jorden, så er han eller hun evig "fortapt". Men hva så med de mange millioner av mennesker som levde før Jesu Kristi tid og aldri fikk høre hans navn? Hva slags Gud ville fordømme dem til evig pine? Hva med de millioner som tilhørte andre religioner, og aldri fikk høre Jesu navn — eller de mange som ikke har hørt det idag? Eller alle dem som har levd her på jorden siden Jesus ble født, men aldri har vært interessert i noen form for religion? Hvordan vil det gå med dem i oppstandelsen?

Selv det store flertall som har hørt Jesus Kristus nevnt, er blitt bedratt av Satan til å tro på et falskt evangelium som apostlene aldri har forkynt (2. Kor.

11:4). Ville en rettferdig og kjærlig Gud holde disse millionene ansvarlig for at de aldri handlet i henhold til et budskap de aldri fikk? Selvfølgelig ikke!

Størstedelen av menneskeheten er ennå hverken fortapt eller frelst. De har simpelthen ikke fått en sjanse til å forstå hensikten med livet. Men de vil få denne sjansen når de kommer tilbake til det fysiske liv ved oppstandelsen. Den hellige skrift, som er gitt ved guddommelig åpenbaring, gjør dette klart.

Bibelen lærer oss at alle de døde vil vende tilbake til livet for å oppdage hensikten med livet. Dette er det glade budskap som Jesus bragte oss. De som nå "er i gravene, skal høre" Jesu Kristi

**Enten vi faller i krig
eller dør på annen
måte, må vi alle dø.
Mot menneskets største
fiende — døden —
har vitenskapen
ikke gjort noen som
helst fremskritt.**

røst (Joh. 5:28-29). Det kommer til å hende til forskjellig tid for forskjellige grupper. De rettferdige — de få som allerede er kalt til å forstå Guds sannhet — de vil oppstå før de urettferdige, de andre døde som aldri fikk forståelsen av hva livet egentlig gjelder. Alt dette er allerede planlagt.

Når vi kommer til krisen ved enden av vår tidsalder, vil Gud gripe inn og sende Jesus Kristus hit ned for å etablere Guds Rike over alle nasjoner på jorden (Åp. 5:10). Han skal lære dem den vei som leder til lykke og tilfredshet. For å hjelpe ham vil Gud sende assistenter som skal bli underordnede, men likevel strålende regenter. Disse assistentene er de rettferdige, de få som er blitt kalt og opplært i dette liv til å tro på Gud og innordne seg under hans autoritet. De vil

oppstå til udødelighet når Jesus Kristus vender tilbake (1. Kor. 15:23). Men også de sanne kristne som ennå lever ved Messias' annet komme, vil bli forvandlet til udødelighet. De vil helt forbigå dødssovnen (1. Kor. 15:51-52). Disse to gruppene vil bli forent og bli Jesu Kristi assisterende verdensledere i hans styre. Dette er overveldende nyheter for mange. Men dette er nettopp hva Bibelen lærer oss. Det vil bli en oppstandelse *for de rettferdige* når Jesus Kristus vender tilbake. Det er ikke så mange som da vil bli gjort udødelige, men de skal herske "over jorden" (Åp. 2:26-27).

Hvorfor virker dette så fantastisk for så mange? Hvorfor skulle Bibelenes rene ord virke fremmede? Ville det virke mere rimelig om Gud tillot sine skapninger å ødelegge hverandre og seg selv i en siste selvmordskrig? Naturligvis ikke. Når verden står på randen til å utslette seg selv (Matt. 24:21-22), da vil Jesus Kristus komme tilbake for å redde menneskeheten og etablere sitt kongedømme på jorden. Resultatet vil bli "tusen år" med verdensfred, lykke og fremgang. Dette er den tidsalder som alle Guds profeter blant hebreerne i oldtiden talte om.

Men hva med alle de andre døde? Hva med alle dem — det overveldende flertall — som aldri fikk en sjanse til å omvende seg i dette liv? Hva kommer til å skje med dem? Vil Gud glemme dem?

Etter 1 000 år

Nei, slett ikke. Gud er glad i dem også. Disse, "resten av de døde", vil bli oppreist når Guds Rike — eller Guds Familie — har hersket her på jorden i tusen år (Åp. 20:4, 7-13). Dette er den annen oppstandelse.

På denne tid vil livets bok bli åpnet (Åp. 20:12), som et symbol på at alle de som ikke er blitt kalt til omvendelse i dette liv, nå får anledning til det. Først nå vil de få sin første sjanse til å motta udødelighetens gave. Hvordan vil det skje? Gud vil skjenke sin Hellige Ånd til dem som da er gjenreist (vers 14), og de vil da omvende seg. De får lære at det gjelder å gi — og ikke å kreve.

Denne fantastiske oppstandelsen kommer til å endre tilværelsen for nesten ethvert menneske som noensinne har levd. For nesten alle som har

levd på jorden, døde helt uvitende om Guds planer og hensikt med menneskeheten.

Når den tiden kommer, skal alle levende bli gjenforent med sine kjære døde. (Skaperen vil ha omgjort jordoverflaten slik at det blir plass til alle.) Dette kommer til å bli verdenshistoriens mest storslagne gjenforening.

Tenk bare på hvilken glede som vil prege denne anledningen. Tenk på alle de talentfulle menneskene som ikke fikk utfolde seg i denne ødemarken vi kaller sivilisasjon. Hvem vet hva de kan prestere? Av dem som døde i ung alder, hvem vet hvor mange som hadde muligheter i seg til å bli store diktere, forfattere, musikere eller vitenskapsmenn — eller hvor mange som vokste opp uten noensinne å være klar over sine evner?

Alle disse døde vil vende tilbake til livet. Både "diebarnet" og den "gamle mann" vil begge få omtrent "hundre år" til å lære Guds veier å kjenne (Jes. 65:20).

I denne hundreårsperioden, som danner avslutningen på Guds plan for de dødelige, vil det ikke bli født flere barn. Dette er fordi himmelen og jorden vil bli helt omskapt etter denne perioden, gjort istand til begynnelses-trinnet i Guds evige plan (Åp. 21:1-6). Denne kloden vil da ikke lenger være et sted beregnet på fysiske mennesker av kjøtt og blod (se Jes. 65).

Vår planet vil i sin nye form bli universets hovedkvarter. Herfra vil Gud sette i verk sine tiltak gjennom oss til verdensrommets ytterste grenser. Det er hva Gud planlegger for dem som velger å følge hans veier — rettskaffenhetens veier — veiene som bygger på lydighet mot hans bud.

Men hva med de uforbederlig onde? Hva med de få som oppfatter Guds sannheter, men nekter å lyde hans bud? Hva vil hende med disse Guds fiender? Etter at hvert eneste menneskelig vesen har fått sin store sjanse til å finne lykken, hva vil så skje med de få som isteden bevisst velger det ondes veier? Også de vil oppstå til et midlertidig fysisk liv — en tredje oppstandelse — for å få sin dom (Åp. 20:13-15). Straffen er "den annen død" i ild. De vil forbigående

bli "pint" i sitt sinn, som "den rike mann" i lignelsen, når de blir klar over hva som er i ferd med å skje med dem (Lukas 16). De skal bli til "aske" under de rettskafnes føtter (Mal. 4:3). De skal utslettes for alltid i et hav av ild (Åp. 21:8).

Det er trist at noen få bevisst avviser Guds sannhet på et trinn av sin tilværelse.

Gud er nådig når han gjør ende på deres lidelser for evig tid. Det verste som kunne hende slike selviske mennesker, som ønsker å leve etter begjærets vei, ville være å leve evig i egoisme. Gud vil i sin nåde ikke la det skje.

Så vær ikke bekymret for de døde. De er ikke i noe brennende helvete eller en midlertidig skjærsild. De aller fleste døde har simpelthen ennå ikke fått anledning til å lære om frelsen.

Det kommer senere — når de blir bragt tilbake til livet igjen.

Den ukjente soldat er død nå. Han føler ikke noe, vet ikke noe. Men han kommer ikke til å forbli død. I likhet med alle de andre døde vil han bli bragt tilbake til livet igjen. Guds plan for frelsen vil gjøre det mulig for Den ukjente soldat — og de andre døde — å få en sjanse til å tre inn i Guds u dødelige, verdensherskende Familie.

Tenk over det! En dag vil Den ukjente soldat oppstå fra sin grav sammen med kongene og dronningene og de berømte menn og kvinner i Westminster Abbey. Han kommer vel til å bli nokså forbauset over å befinne seg i så fint selskap! Sammen med alle de andre vil han få anledning til å bli en hersker over universets stjernetåker i Guds evige Rike! □

Suksess: Innsats eller tilfeldighet?

Du har hørt om folk som arver en formue. Eller som blir berømte ganske enkelt fordi de var på rett sted til rett tid. Men er suksess bare et spørsmål om flaks? For de fleste av oss er suksess et spørsmål om mål, utholdenhet og hardt arbeide. Hva med deg? Synes du at du har oppnådd suksess? De fleste søker den flyktige egenskapen vi kaller suksess, men få ser ut til å finne den.

Hva er nå suksess når alt kommer til alt? Og hvordan kan vi egentlig få suksess? Vi tilbyr et attraktivt hefte som definerer hva suksess virkelig er. Det presenterer et program i syv trinn for å nå dette viktige målet. Uansett stilling i livet kan enhver følge disse syv lovene og høste velsignelsene — dette er informasjon du kan bruke! Når alt kommer til alt er suksess intet lykketreff. Hvorfor ikke bestille ditt gratis eksemplar av *De syv lover FOR SUKSESS* idag? (På dansk under tittelen *Succesens SYV LOVE*.)

SVERIGE ved en skillevei

Idette intervjuet av John Ross Schroeder med herr Per Unckel, medlem av den svenske Riksdag, gir vi våre lesere de nyeste informasjoner om sosiale og politiske problemer som Nord-Europa står overfor.

Enkelte av de nordiske land har et dårlig rykte på seg når det gjelder selvmord. Hvorfor er selvmordsprosenten så høy i slike rike land som Sverige, Danmark og Finland? Og hvorfor begår så mange unge mennesker selvmord?

En del av forklaringen skyldes den type sosiale situasjon som vår tids velferdssamfunn er preget av — idet folk har en bra levestandard fra et materielt synspunkt, men vanskeligheter med sine mellommenneskelige og sosiale forhold. En mengde mennesker i vårt land er svært ensomme, noe som øker selvmordsprosenten og fører til misbruk av narkotika og alkohol.

Et nokså anselig antall unge mennesker, til og med barn, begår selvmord, hvilket understreker at det er noe galt fatt med våre sosiale forhold. Når det i denne sammenheng gjelder små barn, er det nødvendig å påpeke at familiesituasjonen kunne vært langt bedre enn den er i dette landet sett fra en sosial og humanitær synsvinkel.

I løpet av 60- og 70-årene legaliserte Sverige salget av pornografisk litteratur. Nå i 80-årene har jeg lest artikler i forskjellige vestlige aviser som viser at enkelte svenske psykologer nå beklager de vedtak som ble fattet med hensyn til å legalisere salget av sexorientert litteratur. Vil De kommentere dette?

Tendensen i 60-årene var etter mitt syn altfor voldsom, fordi den ødela de spesielle verdier som et land trenger for å være istand til å motstå alle slags vanskeligheter. Den brøt ned de gamle verdiene som mennesker i dette landet hadde felles. Imidlertid er en av de mest grunnleggende rettigheter i et fritt og åpent samfunn retten til å offentliggjøre hva som helst. Ut fra dette syn er jeg alltid svært opptatt av å

forsvare også ting som folk misliker. Hvis vi nøler med å forsvare selv ting vi selv er uenige i, kan vi komme til å ende opp i en situasjon hvor andre forbyr ting som er virkelig verdifulle for samfunnet.

Mange nordiske land har et godt rykte når det gjelder å innføre forbedringer. Dere har ønsket å gi deres medborgere velstand i enhver avkrok av landet, og dere har intenst prøvd å gjøre det lettere i Sverige for folk som er underprivi-

legerte. Er De stort sett fornøyd med resultatene av deres sosiale program? Hva med de økonomiske utgiftene? Er det blitt en større byrde enn regjeringen hadde ventet?

Dette landet gjorde en fundamental feil da den bygget velferdsstaten. La meg folklare dette uttrykt i forskjellen mellom et velferdssamfunn og en velferdsstat. Jeg vil definere Sverige som en velferdsstat, hvilket er vårt problem fordi velferd, i form av materielle goder og sosiale relasjoner, i stor utstrekning kommer via og gjennom Staten. Det betyr at når vi kommer inn i en periode med økonomiske vanskeligheter, er denne type velferdsstat sårbar. Når vi går tom for penger, vil vi miste det en velferdsstat forventes å kunne skaffe.

Isteden skulle Sverige heller ha forsøkt å bygge et velferdssamfunn hvor de godene som kommer fra Staten bare er en del av samfunnet. Vi ville ikke ha vært så sårbare som vi er idag, og vi ville sannsynligvis ikke ha støtt på den type sosiale sameksistensproblemer som vi allerede har diskutert.

Sverige må forandre sin kollektive kurs — velferdsstatens kurs som vi har fulgt så lenge.

Som De vet har Sverige til forskjell fra Norge, Finland og Danmark maktet å forbli nøytralt under begge verdenskrigene. Faktisk har det ikke vært krig i Sverige på mer enn 150 år. Norge og Danmark greide bare å holde seg nøytrale under Første verdenskrig (1914-1918).

I løpet av min rundreise i Skandinavia har jeg hørt om en viss harme i Norge over den svenske nøytraliteten under Annen verdenskrig, til tross for at det svenske folk også

skaffet et tilfluktssted for dansker og nordmenn under Annen verdenskrig, hvor de kunne trene militært til frigjøringen eventuelt ville komme. Kunne De kommentere dette og dernest nøytralitet i sin alminnelighet? Er nøytralitet praktisk gjennomførbart i atom-alderen?

Man kan hevde at nøytralitetspolitikk ikke er noen særlig heroisk stillingtagen. Det er klart at ganske mange i Danmark og Norge er takknemlige for den mulighet som svensk nøytralitet gav dem under Annen verdenskrig. På den annen side er det tydelig at ganske mange i Norge og Danmark fremdeles har blandede følelser fordi Sverige lot tyskerne slippe gjennom på sin vei fra Danmark til Norge. Så det finnes argumenter både for og mot den svenske handlemåten under Annen verdenskrig.

Når man studerer nøytralitetspolitikk idag, tror jeg man må huske på et par momenter. En ting er at svensk nøytralitet er en kjensgjerning, og dette er noe begge supermakter har vennet seg til. Enhver forandring i denne politikk vil skape vanskeligheter. På sine egne premisser vil stabiliteten i Nord-Europa bedre kunne bevares ved at Sverige forblir et nøytralt land. Det betyr at vi har en nordlig, nøytral sone mellom Nato-landene og Warszawapakt-landene, hvilket har vist seg å være nyttig de siste 20 årene.

Så med hensyn til balansen, selv om nøytralitetspolitikk, som jeg nevnte, ikke er særlig heroisk, så tror jeg at den er nyttig, ikke bare for svenskene, men for hele det nord-europeiske området.

Sverige har opprettholdt en nokså sterk beredskaps- og sivilforsvarsstyrke siden Annen verdenskrig. Landet har også sendt sine diplomater til de fire verdenshjørner i egenskap av fredsstiftere og internasjonale stats-tjenestemenn. Hva tror De Sverige har medvirket til på verdensbasis på dette området når det gjelder å skape fred?

Fra et rent økonomisk synspunkt er nøytralitetspolitikk utvilsomt svært kostbar. Men vi kan ikke håpe på hjelp fra andre. Dersom noen bestemmer seg for ikke å respektere svensk nøytralitetspolitikk, må vi vite at vi kan forsvare oss selv uten hjelp fra utlandet.

Det er grunnen til at Sverige trenger et forsvar som er sterkere enn det et tilsvarende land har i forhold til befolkningsmengden.

Nøytralitetspolitikk er en viktig betingelse for Sveriges mulighet til å opptre internasjonalt som fredsstifter og megler — selv om man ikke må overvurdere de muligheter et lite land har til å gjøre noe lignende. Hvorvidt man kan skape fred i et spesielt område, er til en viss grad avhengig av forsøk på å megle, men til syvende og sist er det avhengig av mer fundamentale grunner enn som så. Sveriges viktigste internasjonale bedrifter befinner seg innenfor denne ramme.

Jeg tør ikke plukke ut en bestemt aktivitet, hvis vi bortser fra vår villighet til å stå bak verdensorganisasjonen og gjøre hva vi kan, selv om det er lite når det gjelder å gjøre verdensorganisasjonen til en plattform for kommunikasjon. Og når Generalsekretæren for De forente nasjoner ber om det, videre å være rede til endog å

Svenks nøytralitet er en kjensgjerning, og dette er noe begge supermakter har vennet seg til . . . Stabiliteten i Nord-Europa vil bedre kunne bevares ved at Sverige forblir et nøytralt land.

— Per Unckel

sende tropper til områder hvor verdensorganisasjonen anser at de vil være til nytte. Jeg tror at nettopp denne generelle holdningen overfor verdensorganisasjonen og interessen for den, er vår største bedrift.

Norden må sies å ha et felles verdisett. Med andre ord har det eksistert et politisk, økonomisk, sosialt og kulturelt samarbeide mellom de nordiske land. Er De tilfreds med utviklingen i økonomiske og sosiale forhold mellom de

nordiske land?

Dersom De sammenligner integrasjonen i Norden med den samordningen som har skjedd i andre områder av verden, tror jeg man skal være fornøyd. Nasjonene i denne delen av Europa står hverandre svært nær, og vi har kommet inn i en fase i det nordiske samarbeide hvor ganske mange av avgjørelsene blir behandlet på en svært uformell måte. Det er et tegn på at forholdene har modnet.

På den annen side, dersom man ser på nordisk integrasjon ut fra egne ønsker og visjoner, ser jeg frem til et enda sterkere samarbeide. Ikke minst på det økonomiske område, der disse landene hver for seg blir ansett for å være for små til å være noen hovedfaktor i verdensøkonomien. Men samlet er vi et viktig marked, og vi har tilgang til nokså omfattende kunnskaper som kunne utnyttes bedre enn idag. Vi kan utrette mye mere, selv om vi ligger langt foran ganske mange andre områder i verden.

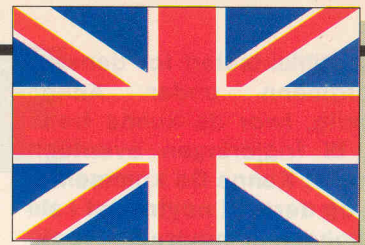
På toget igår kveld møtte jeg en svensk forretningsmann med forbindelser til hele verden. Han sa at Sverige i hovedsak er et kapitalistisk land. Kanskje har det en uvanlig blanding av sosialisme i seg, men vil De si at dette er sant til tross for at det har ord på seg for å være sosialistisk?

Det er et vanskeligere spørsmål enn De aner. Dersom De ser på Sverige fra en klassisk ideologisk synsvinkel, som for eksempel hvor stor del av samfunnet som er eid av Staten, er det uten tvil et kapitalistisk land. Størsteparten av svenske bedrifter eies av privatpersoner.

Men hvis man på den annen side ser på hvor mye regjeringen i praksis kontrollerer i Sverige, kan man komme til en annen konklusjon. Se på beskatningsprosenten. Se på reguleringsmaskineriet, som berører enkelt-individer og bedrifter. De vil trolig synes at Sverige, etter min mening, har kommet langt på den sosialistiske vei.

De har antagelig også sett at vi for øyeblikket har en nokså livlig diskusjon i dette landet om et forslag fra sosialdemokratene om å innføre fonds med det mål for øye å overføre eiendomsretten fra privatpersoner til fagforeningene. Og selv om det ikke er fullt i overensstemmelse med den sosialistiske

(Fortsettes side 27)

Den moderne sivilisasjonens vugge

Ironbridge, England

Hvis noe sted kan sies å være det sted hvor den moderne sivilisasjon begynte, måtte det være denne lille byen som har fått sitt navn etter den gamle broen som løper over elven Severn.

Før broen ble åpnet første nyttårsdag 1781, hadde ingen noensinne sett en jernbro. Broer ble laget av tre eller stein — ikke av jern. Jern var altfor massivt, sprøtt, dyrt og vanskelig å arbeide med.

Så da man foreslo å bygge en *jern*-bro over Severn, gjorde folk narr av dette. Det var ganske enkelt ikke mulig — og selv om det lot seg gjøre, ville den med sikkerhet falle ned eller bli ført avsted med den første flommen. De tok feil — den er der fremdeles — like meget et symbol på den daværende tid som romfergen er det på vår tidsalder.

Den er en eiendommelig gammel konstruksjon. Ingen bolter eller skruer ble brukt da den ble oppført — de forskjellige delene ble holdt sammen ved lafting, fuging og andre sammenføyninger som minner mer om arbeide i tre enn i metall. Mot slutten av 1700-tallet forsøkte ingeniørene seg fortsatt frem, siden ingen ennå fullt ut forstod jernets potensiale som bygningsmateriale. Ingen hadde noensinne forsøkt å lage en bro av jern før.

Menneskene hadde selvfølgelig brukt jern i tusenvis av år, men ikke til bygging. Det var rett og slett ikke nok av det. Problemet var ikke tilgang på råmateriale, for Storbritannia hadde et rikelig forråd av jernmalm. Men å utvinne metallet fra malmen fordret store mengder trekull — opp til 10 tonn for hvert tonn metall.

Ved slutten av det syttende århundre var det heller lite igjen av Englands skoger, og man måtte reise lange veier for å finne hardved som kunne brukes til å lage

trekull av. Tidlig på 1700-tallet var således jernsmelting nærmest en hjemmeindustri, og jernet nærmest et halvedelt metall å regne.

Men rundt år 1710 viste så Abraham Darby, som arbeidet i sitt lille støperi ved Coalbrookdale ikke langt fra Ironbridge, at jern kunne smeltes ut ved å varme opp malmen med koks (brent kull). Storbritannia hadde rikelig med kull, men hittil hadde alle forsøk på å bruke det i jernproduksjonen mislykkes. Svovel og andre urenheter i kullet reagerte med malmen i smelteovnen, og det resulterende jernet ble av svært dårlig kvalitet.

Da Darby lærte kunsten å bruke koks, løste han kjernen i dette problemet. Innen slutten av 1700-tallet hadde jernprodusentene i Coalbrookdale mestret teknikken med å produsere jern av bra kvalitet i store mengder og dermed fremskaffet nøkkelen til den industrielle tidsalder. Således gikk det til at England, i likhet med Amerika og Frankrike, ble rystet av en revolusjon på slutten av det attende århundre. Men den ble ikke utkjempet med den samme patriotiske iver som den amerikanske revolusjon, ei heller var den så blodig som den franske. Ingen territorier ble okkupert, ei heller ble konger og dronninger henrettet. Det var en revolusjon av folks arbeidsmåter og metoder, og den forandret livet til nesten enhver på denne jord. Vi kaller den for Den industrielle revolusjon.

Straks ingeniørene fikk rikelig tilførsel av jern, brukte de det til å forandre det en gang så jordbruksrike Storbritannia til verden største industrielle samfunn — og således den mektigste nasjon i verden (på sin tid). Arbeid som en gang ble utført med håndkraft, ble nå maskinelt, drevet frem av massive dampmaskiner. For første gang frigjorde man fabrikantene fra å måtte stole på vannhjulet eller vindmøllen som energikilde.

I år 1800 levde og arbeidet 80 prosent av folket på De britiske øyer med jorda. Femti år senere kunne man finne mer enn halvparten av befolkningen i de nye byene som hadde reist seg rundt industrisentrene. Storbritannias gruver, fabrikker og støperier begynte å produsere mer enn noe land noensinne hadde gjort.

I løpet av 1820-årene løste britiske ingeniører problemet med å gjøre dampmaskinen mobil, og jernbanens tidsalder begynte. Innen 1850 ble det lagt 8 000 kilometer med skinnegang i Storbritannia. Mennesket var ikke lenger avhengig av hester i galopperende fart, alt mens dets gods ble slept baketter med en fart som tilsvarte en arbeidsokses. Nå kunne *både* menneske og varer fare over landet i 50, så 100 og snart 150 kilometer i timen.

Ingeniørene lærte fort, og det syntes ikke å være noen grense for de undere de kunne utrette. Da John Wilkinson i 1787 sjosatte en liten båt av jern på elven

nær jernbroen, stilte en skeptisk folkemengde seg opp på elvebredden for å bivåne at den sank. Men det gjorde den ikke. Isteden ledet den britiske skipsverft mot byggingen av store dampskip av jern som skulle komme til å revolusjonere handel og samferdsel på sjøen. Mot slutten av det 19. århundre var fem av seks handelsskip britisk-produserte.

Andre europeiske nasjoner sluttet seg til det industrielle kappløpet — med Belgia først, fulgt av Frankrike. Men ingen kunne ta igjen Storbritannia. Landet oversvømmet verdens markeder med industrivarer av ethvert slag, og britiske sivilingeniører var i tjeneste på ethvert kontinent og ledet konstruksjonen av veier, jernbaner, broer og tunneler.

Denne dramatiske fremgang ble oppnådd på bekostning av menneskelig lykke. Forholdene for den nye arbeiderklassen var ynkerdige. De levde i trengsel i usle slumstrøk. Menn og kvinner arbeidet 12 timer eller mer om dagen under kummerlige forhold. Barnarbeid var vanlig, idet geskjeftige industriherrer rettferdiggjorde seg med at selv barns bidrag var nødvendig for å opprettholde produksjonen i fabrikker og gruver.

Imidlertid var reformatorene igang, og i løpet av det nittende århundre var den vanlige arbeiders lodd blitt langsomt forbedret. Faktisk var han mer velstående enn sin slektning på landet. La oss et øyeblikk glemme de idylliske scenene fra det engelske bygdesamfunn malt av

jordeiende lav-adel å omorganisere sine eiendommer. De fattige ble drevet bort fra sine små, ynkerdige bruk, og snart ble til og med uanselige havneganger hvor de hadde latt dyrene sine beite, samt skogene der de hadde jaktet på vilt for å supplere et skrint kosthold, gjort utilgjengelig. Mange emigrerte til kolonier som tilhørte Storbritannias store oversjøiske imperium. Men hundretusener ga seg ut på en kortere vandring, idet de sluttet seg til arbeidskraften i de nye industribyene. Forholdene der var ikke ideelle, men det var likevel bedre enn å sulte på landsbygda.

I 1851 ble det holdt en stor utstilling i Hyde Park i London. Til utstillingen oppførte man en stor bygning av jern og glass. Den fikk oppnavnet "Krystallpalasset", og under dens høytfavnende tak ble verdens kjøpmenn og fabrikkere invitert til å vise sine varer. Britene var selvfølgelig de anførende — minst halvparten av de fantastiske oppsatsene av varer, maskiner, innretninger og oppfinnelser var utformet, bygget og produsert av britiske arbeidere i britiske fabrikker.

Dronning Victoria beskrev åpningsdagen som "den lykkeligste og stolteste dagen i mitt liv." Hennes ektemann, prins Albert, som hadde arbeidet utrettelig som beskytter av den store utstillingen, så den som et vendepunkt i menneskets historie, der handel ville erstatte krig, og der vitenskapens og industriens underere ville forbedre livsløpet til hvert menneske på jorden.

Jo, i 1851 syntes det virkelig som om britisk industri og britiske ingeniører hadde banet vei inn i en ny verden. De enestående fremskrittene som man hadde gjort på nesten ethvert område ville ganske snart avskaffe fattigdom, uvitenhet og ulykke og innvarsle en ny tidsalder med visdom og forstand, mente man.

Men de skulle ta skammelig feil. Bare et halvt århundre etter at den store utstillingen ble holdt, hadde Storbritannia mistet sin førsteplass. Jern som opprinnelig var tiltenkt til bruk for "hakker og vingårdsniver", måtte i all hast bli slått om til "sverd og spyd" — eller bedre, stridsvogner og krigsskip. Spydenes og sverdenes dager var forbi — en industrialisert verden kunne lage mer effektiv våpen. To ganger i løpet av en generasjon hadde industrimaktene tatt strupetak på hverandre i "kriger som skulle gjøre slutt på all krig". Storbritannia fremstod begge ganger på den seirende side, men gjenvant aldri virkelig sin styrke.

Idag er dets maktdager en saga blott. Den en gang så mektige nasjon er bare en skygge av seg selv, en utbrukt, utmattet, nokså loslitt nasjon som prøver å holde hodet over vannet. Når man ser på restene av dets industrielle makt — de forlorne byene — de tomme skipsverftene og tause stålverkene — køene av arbeidsledige — den avviste ungdommen — er det vanskelig å forstå at dette var en nasjon som ikke for så lenge siden styrte verden.

PHILIP JAMES LOUTHENBOURG — 1801

Innen slutten av 1700-tallet hadde jernprodusentene i Coalbrookdale mestret teknikken med å produsere jern av bra kvalitet i store mengder og dermed fremskaffet nøkkelen til den industrielle tidsalder.

Turner og Constable. Sannheten var at kårene for den alminnelige landsens arbeider i Storbritannia var sorgelig ynkerdige. Han bodde i fattiglige, fuktige skur med skitne gulv, tjente en bagatell og var dømt til fattigdom og uvitenhet. Hans gjennomsnittlige levealder var ca. 40 år. Og det gjorde ikke situasjonen bedre at han systematisk ble tvunget fra jorda si.

I et forsøk på å øke produksjonen begynte den

Istedenfor å ha et 50-års forsprang på veien til utopia, er det trette og utmattede Storbritannia iferd med å vise veien til degenerasjon og nedgang.

Men Storbritannia er ikke alene. De fleste andre industriland er i vanskeligheter. Arbeidsledighet, stagnasjon, inflasjon, fremmedgjøring og nedstemthet følger i deres fotspor. Lykke — som ikke kan kjøpes for penger eller skapes av industrien — er iferd med å forsvinne. Foregangslandene — også kalt i-landene — leder resten av verden mot skilsmisser, kriminalitet og selvmord. De avskaffet barnarbeid og oppfant barnepornografien. De overvant pest og hunger — men erstattet dem med kreft, hjertesykdommer og en tiltagende forringelse av de åndelige verdier. Det er ikke bare et sammentreff at evolusjonsteorien befestet seg under glandsdagene til den industrielle revolusjon. Mennesket kunne gjøre hva som helst, syntes det som, så hvorfor skulle det trenge en Gud til å skape ham?

Nyere industrielle samfunn som Japan, Korea og Taiwan, er fremdeles i oppsving. Verstanden øker — men oppmerksomme mennesker begynner nå å spørre: "Er det verdt det?" De har observert at utvikling (de kaller det for vestliggjøring) fører til at tradisjonelle verdier blir rasert, og at den nasjonale kultur brytes ned.

Størsteparten av den tredje verden prøver å innhente forspranget. (Den fjerde verden — de ekstremt fattige nasjonene, må bare oppgi forsøket på å ta innpå.) Den tredje verden prøver desperat å utvikle industrien, men overser ofte landbruket, et feilgrep som kommer til å bli kostbart.

Hva gikk galt? Var ikke industrialiseringen, oppdagelsen av vitenskap og teknikk, veien å gå? Hadde kanskje industrialiseringen selv noe *iboende* galt i seg og var således ubønnhørlig dømt til å mislykkes? Ville verden ha vært bedre uten de teknologiske gjennombrudd vi har hatt de siste 200 år?

Ikke nødvendigvis. Ingeniørene fra Viktoriatiden gav på mange måter menneskeheten store fordeler. Den industrielle periode tilrettela bedre fysiske levevilkår og et rikere, mer opplyst liv for millioner. Viktoriatidens ingeniører bygget ikke bare broer og jernbaner. De bygget friskvanns- og kloakksystemer. Helsen ble forbedret og epidemier kom under kontroll. Ettersom maskiner gjorde tungvinte, manuelle produksjonsmåter avlegse, kunne folk få bedre boliger og bedre klær, samtidig som bøker, aviser og skolemateriell ble billig og rikelig tilgjengelig. Da arbeiderloven tok barna ut av fabrikkene og inn i klasserommet, ble analfabetismen heller et unntak enn en regel. Gjennomsnittsmennesket i den industrialiserte verden lever idag mer komfortabelt, tjener mer, spiser bedre og kan forvente å leve adskillig flere ti-år lenger enn størsteparten av den rikeste elite gjorde for 200 år siden. Disse tingene var til for å bli oppdager, *hvilket de også burde bli*. Menneskene trengte disse fremskrittene.

Men dette var ikke det eneste menneskene trengte. Det var en bestanddel som manglet, og som fremdeles hindret dødelige i å bygge utopia. Til forskjell fra dyrene som blir styrt av instinkter, er mennesket istand til å filosofere, eksperimentere og bygge. Før eller senere måtte menneskene snuble over teknologiens gåter og fortrinn. Hvorfor er så dette blitt slik en blandet velsignelse?

Du må forstå at den moderne verden i virkeligheten

ikke begynte i Ironbridge. Terningen var kastet lenge før Abraham Darby fyrte opp sin lille koks-smelteovn. Opprinnelsen til vårt nåværende samfunn ligger i de avgjørelsene som ble tatt for ca. 6 000 år siden i Edens hage. Det kan virke som absurd overtro, og de fleste historikere og sosiologer vil avskrive det som fullstendig sludder. Ikke desto mindre er det sant. Til tross for at Skaperen gav menneskene forstand til å tenke, planlegge, lære og oppdage ting, fantes det begrensninger. Mennesker kunne lære om fysiske forhold, men ikke all kunnskap er fysisk. Eksempelvis trenger menneskeheten kunnskap om hvordan den skulle leve meningsfullt med sine medmennesker uten grådighet, begjær, sinne og egoisme. Uten denne kunnskap ville det aldri bli varig fred og lykke, *uansett hva som ellers ble oppdaget*. Men ingen vitenskapsmann eller ingeniør er istand til å avdekke denne kunnskapen. Den er utenfor domenet til fysisk eksperimentering. Den er av åndelig art, og må bli åpenbart av Gud.

De fleste mennesker har hørt historien om den forbudne frukt i Edens hage — men i virkeligheten forstår de den ikke. Det er ikke en uvirkelig gammel legende — det er det sanne fundament for vårt samfunn idag. Historien forteller dem som har øyne å se med og ører å høre med, grunnen til at vi ikke kan finne veien til fred — og *hvorfor* vi, i denne vår tidsalder preget av uforlignelige fremskritt, fremdeles er like elendige, frustrerte og ulykkelige som før. Den forteller også hvordan vi på den ene side nesten har klart å fordoble vår egen livslengde, mens vi samtidig har satt livet til alle kommende generasjoner i fare med atomvåpen.

Da de to første menneskene forkastet Guds bud og tok den forbudne frukt, forkastet de også den kunnskapen som må åpenbares. Isteden valgte de å bestemme selv hva som var godt og hva som var ondt. Men de hadde ikke evne til å bestemme dette selv, og det har heller ikke deres etterkommere. Uansett hva vi kommer til å oppdage vil vi aldri på egenhånd finne de åndelige lovene for verdensfred, rettferdighet og lykke uten Guds hjelp.

I virkeligheten forandret ikke den industrielle revolusjon forløpet for menneskets historie — men den satte fortgang i handlingsforløpet mot en uunngåelig ende. Uten Guds veiledning slo fremgangen tilbake, siden mennesket ikke kunne lære å bruke de tingene det etterhvert oppdaget, på rett måte. Det være seg jern, fly, boktrykking eller atomets gåter — til syvende og sist blir de brukt for å drepe, true og ødelegge. Det som kunne vært en velsignelse, viser seg å bli en forbannelse. Slik vil det forbli inntil menneskeslekten erfarer at den ikke kan finne en livsmåte som fører til fred på grunnlag av sine egne ressurser.

En dag vil vi lære. Bibelens profetier viser at vi vil lære på en ytterst dramatisk måte — idet vi kommer til å nyttiggjøre tekniske gjennombrudd og vitenskapelige funn til å gjøre vår planet nesten ubeboelig og nesten utrydde alt liv. På dette tidspunkt i historien kan bare Gud redde oss, hvilket han også vil gjøre. Deretter vil det komme en annen revolusjon og en annen sivilisasjon. Med Gud som myndighet vil menneskene lære hvordan fremskritt kan skapes.

Det kan høres urealistisk og søkt ut. Men det samme var jo også tilfelle med en jernbro for godt og vel 200 år siden.

— av John Halford

HAL FINCH — PT

DEN FORDEKTE MISGJERNING

Mishandling i hjemmet

av Ronald D. Kelly

Problemet med mishandlede kvinner og barn må forstås, bearbejdes og løses.

Noen emner er så uhyggelige at mennesker ikke vil vite om dem. Men i vår verden med økende vold må disse problemene tas opp.

Økningen av mishandling i hjemmet, som omfatter hustrumishandling, barnemishandling og endog mishandling av foreldre som er opp

i årene, har åpnet folks øyne for noe som før har vært en fordekt misgjerning, skjult bak lukkede dører.

Ikke lenger fordekt

Det er fremdeles meget vanskelig å diskutere denne tidligere fordekte forbrytelse offentlig. Men diskuteres må den.

Mens jeg arbeidet på denne artikkel-

len, oppdaget jeg at en lokal TV-stasjon i Los Angeles en hel uke ville vie en del av kveldsnyhetene til problemet med mishandlede kvinner. Jeg fulgte derfor programmene.

Reporteren som arbeidet med programmet begynte sendingen omtrent slik: "Da våre programplanleggere foreslo en serie om mishandlede kvinner, var det ingen som ville ha jobben med å gjøre undersøkelsene rundt dette redselsfulle sosiale problemet. Alle visste vi at vi ville få høre sjokkerende historier, se frykt, tårer og smerte. Samtidig visste vi at det var vårt journalistiske ansvar å gjøre publikum oppmerksom på problemets alvor. Her følger vår rapport."

Jeg forstod godt hvordan reporteren følte det. Det er mye lettere å velge et hyggelig emne å skrive om. Men når en engang har rettet oppmerksomheten mot den tragedie som mishandling i hjemmet er, kan man ikke få det ut av tankene. Vi håper inderlig at i alle fall noen få vil bli hjulpet ved at vi tar dette emnet opp her. At noen av de som blir mishandlet kan unnsnippe denne forferdelige situasjonen. Vi håper til og med at mishandlerne på en eller annen måte vil forstå nødvendigheten av en forandring.

Et verdensomfattende problem

Våre regionale ledere over hele verden foretok undersøkelser om problemet i sine områder.

Sannheten bekreftet våre mistanker — det er virkelig et sjokkerende verdensomfattende problem. I Europa, Australia, Syd-Amerika, Afrika — uansett hvor — er oppmerksomheten rettet mot problemet mishandlede kvinner og annen mishandling i hjemmet.

Fra vårt kontor i Vest-Tyskland fikk vi i oversettelse følgende offisielle rapport fra Departementet for Ungdom, Familie og Helse: "Siden dette prosjektet [et krisesenter for kvinner og barn i Berlin] begynte, har 2 500 kvinner, og like mange barn, kommet til krisesenteret for beskyttelse og hjelp i en øyensynlig håpløs situasjon. Senteret har vært konstant overbelagt — noe nesten alle krisesentre for kvinner opplever kort tid etter starten . . .

Den erfaring som krisesentrene har gjort, viser at kvinnemishandling skjer i alle sosiale lag og i alle yrkesgrupper."

Fra et av våre afrikanske kontorer kommer dette offentliggjorte sammen-

draget: "Afrikanske kvinner har fått en bitter lærdom av kontinentets løsrivelse fra kolonimaktene. De lever fremdeles i trelldom under sine menn, som tradisjonelt har absolutt makt over sine koner, og som fortsatt vil ha det slik."

Rapporten fortsatte: "...mennene vil overhodet ikke høre antydninger... om at menn skulle kunne saksøkes hvis de mishandler sine koner."

En kontorassistent i Zimbabwe svarte følgende på en undersøkelse om konemishandling: "Man kan ikke snakke fornuft til en kone som kjefter eller er lat. Man må bruke kjeppen på henne. Dette er skikken, og hele familien er enig om dette."

Den 21. august 1983 refererte *Los Angeles Times* resultatet av en Gallup-undersøkelse i Syd-Korea. Som svar på spørsmålet "Har du noengang slått din hustru?", svarte mere enn 61 prosent av de spurte syd-koreanske mennene ja. Mindre enn 1 prosent avstod fra å svare.

For videre å vise hvor verdensomfattende problemet virkelig er, viser Sveriges Statistiske Sentralbyrå følgende tall for 1982: 28 200 mennesker var implisert i overfall og mishandling som ikke medførte døden, men som ble meldt til politiet. (Antall innbyggere i Sverige er ca. 9 millioner.)

Den svenske kriminologen Leif G. W. Persson anslår at mellom 2 500 og 3 000 tilfeller av hustrumishandling blir rapportert til politiet hvert år, men at ca. 30 000 er kjent. Han mener at det årlig antagelig er mer enn 250 000 tilfeller av hustrumishandling i Sverige. Og mellom 40 og 60 kvinner blir hvert år ihjelslått i Sverige.

Likevel blir mindre enn 400 straffet, og av disse må bare ca. 20 prosent gå i fengsel.

En av de ledende verdenskjente personene i kampanjen mot kvinnemishandling er den britiske kvinnen Erin Pizzey. Etter å ha bodd mesteparten av sitt liv i utlandet, slo hun seg ned i England i 1960.

I 1971 startet hun foreningen "Women's Aid", og har senere opprettet en rekke krisesentre for mishandlede kvinner. En av hennes bøker, som har den sjokkerende tittelen *Scream Quietly or the Neighbors Will Hear*, forteller redselshistorier om mengder av kvinner og barn som har søkt tilflukt fra fysisk og psykisk vold.

Siden den usikre starten av hennes

første krisesentre er alle etterfølgende sentre blitt fylt opp nesten med en gang. De er stadig på leting etter nye eiendommer og flere midler for å kunne opprette flere sentre. Slik er situasjonen i Storbritannia.

Og amerikansk statistikk viser tilsvarende forskrekkende tall.

Samtidig som 39 000 amerikanske soldater døde i en fånytted og tarvelig konflikt i Vietnam (1967-1973), døde 17 570 kvinner og barn i hjemmene som følge av familievold.

Du kan selv lese vitneutsagnene i en av de nyeste bøkene om familievold, *The Family Secret*, skrevet av William Stacy og Anson Shupe.

Ifølge FBI's statistikk blir en hustru mishandlet hvert 30. sekund i USA. Det er mer enn en million pr. år!

Krisesentre og hjem for mishandlede kvinner og barn er bare en liten del av svaret... gode tiltak som hjelper så mange de kan.

Men før vi trekker den gale konklusjon at vold kun begrenser seg til menns mishandling av kvinner, må vi, så forunderlig det enn kan høres, erkjenne at denne fordekete forbrytelsen også har en annen side som ofte går upåaktet hen, nemlig at også ektemenn blir mishandlet.

En annen aktuell bok om vold, *The Cycle of Violence*, er skrevet av sosiolog Suzanne Steinmetz ved Delaware-universitetet. Som resultat av sine studier regner hun med at mer enn 250 000 amerikanske ektemenn blir slått og skadet i hjemmet hvert år.

Trenger vi gå videre for å bevise det forferdelige og tragiske problemet dette er verden over?

Forsøk på å løse et problem

Først den senere tid er offentligheten blitt oppmerksom på dette problemet.

Før 1970 ble det skrevet få bøker om mishandlede kvinner. Noen av de bøkene som er best kjent, er den forannevnte boken *Scream Quietly or the Neighbors Will Hear* av Erin Pizzey, som utkom i 1974; *Battered Women* av Marian Roy, utkommet i 1977; *The Battered Woman* av Lenore Walker, utgitt i 1979; og *The Family Secret* av Stacy og Shupe, utgitt i 1983.

Alle disse bøkene beskriver sørgelige historier om oppløste ekteskap, kvinner og barn som er drevet bort fra hjemmene, brukne ben og forslåtte kroppar i kjølvannet av en familiemishandling som savner sidestykke. Alle viser de hvor lite som inntil nylig er blitt gjort for å dempe på lidelsene.

Idag forsøker den kommunale administrasjon, juridiske kontorer, interesserte naboer, den lokale og statlige administrasjon alle å hjelpe. Både private bidrag og skattepenger brukes til forskjellige former for hjelp. Direktelinjer eller nødtelefonkontakter ordnes for å hjelpe dem som har vanskeligheter. Rådgivnings-sentre er opprettet.

Men dette er bare en begynnelse når det gjelder å løse problemet. Bare en liten del av dem som blir mishandlet vet hvordan de kan få hjelp, eller har mot til å ta det første skrittet ved å ringe til en prest, sosialarbeider, lege eller politiet.

Mishandling i hjemmet truer selve kvaliteten i samfunnet hvis den ikke stoppes. Det er bare en av de mange ulykkene i en Satan-påvirket verden som stadig raskere synes å styre mot sin selvforskylte undergang.

Men hvorfor?

Hvorfor er det så mye mishandling i familien? Hvorfor slår ektemenn sine hustruer? Hvorfor slår foreldre sine barn?

For en som ikke engang har hatt den minste tanke om å slå sin hustru virker dette fullstendig uforståelig. I vielses-seremonien lovet han å "elske henne, forsørge henne og beskytte henne." Hvordan kan en mann mishandle sin kone med vold?

I sin anmeldelse av en av de forannevnte bøkene skrev en kritiker: "Boken er overbevisende, men enkelte steder nesten ikke til å holde ut. Man fortsetter for å få svar på spørsmålene som forblir ubesvart: Hvordan kan de gjøre det? *Hvorfor* gjør de det?"

Forfatterne innrømmer at man vet lite om mishandlere. Det blir bare spekulasjoner og vage bilder av gjerningsmennene som man får fra ofrene.”

Anmeldelsen uttrykker den frustrasjon nesten alle føler. Selv eksperter innen sosiologi har ikke nok kunnskap til å kunne trekke klare konklusjoner. Men undersøkelserne avsanner imidlertid mange av mytene omkring mishandlede kvinner og de som mishandler dem.

Lenore Walker lister opp noen av disse mytene i boken *The Battered Woman*, side 18 til 30: (Myte 1) Mishandlede kvinner utgjør bare en liten del av befolkningen. (Sannheten er at millioner av kvinner og barn blir mishandlet verden over.) (Myte 2) Mishandlede kvinner kommer fra etniske minoritetsgrupper og lave sosiale lag. (Sannheten er at det finnes mishandlede kvinner i alle sosiale lag og alle etniske grupper.) (Myte 3) Mishandlede kvinner fortjener å bli slått. Dessuten opplever de en masochistisk nytelse ved det, ellers ville de ha gått fra mannen. (Sannheten er at en kvinne med respekt for seg selv ikke ønsker å bli mishandlet. Smerte gjør vondt. Det er mange grunner til at de fleste kvinner som blir mishandlet, ikke forlater mannen, blant annet økonomisk avhengighet, frykten for å bli oppsporet og dermed bli utsatt for enda grovere mishandling, og frykten for hva som vil skje med barna.)

Dr. Walker avsanner mange flere myter. De vi har påpekt er bare noen av de mest vanlige misforståelsene.

Kan vi finne den virkelige årsak?

Vold i familien har eksistert så lenge menneskene har vært på jorden. Det første tilfellet av familievold som er beskrevet, er Kains drap på sin bror Abel.

Det samfunnet som fulgte “var fordervet for Guds ansikt, og jorden var full av vold” (1. Mos. 6:11; dansk revidert oversettelse av 1871). “Herren så da at menneskets ondskap var stor på jorden, og at alle dets hjertes tanker og påfunn var onde den hele dag” (vers 5).

Men hvorfor slik vold dengang og nå?

Vi finner svaret hos de første mennesker i Edens hage. Sjefsredaktør Herbert W. Armstrong har skrevet om dette i *Den Enkle Sannhet* flere ganger. Men historien kan absolutt gjentas også i denne sammenheng.

Gud underviste de to første menneskene i Edens hage. Blant annet advarte han dem mot å spise fra ett av trærne i hagen — kunnskapens tre. Du kjenner historien. Narret av djevelen tok Eva frukt fra treet. Og Adam fulgte opp.

Hva symboliserte treet? Ikke bare kunnskap om godt og ondt. De valgte selv å bestemme hva som var riktig og galt. Med andre ord, de valgte menneskets egen eksperimentering. Prøve og feilemetoden. Og dermed avviste de Guds åpenbarte kunnskap.

Og siden har menneskene gjort nøyaktig det samme. Gud har tillatt dette, men han har ikke latt menneskene være uten kunnskap. Hans skrevne ord, Bibelen, åpenbarer hans vilje — om hvordan vi bør leve. Folk flest avviser denne åpenbaringen av grunn-

Til syvende og sist er det bare de som begår misgjerningene som kan stoppe dem, og dermed kanskje igjen få en familie besjelet av kjærlighet for kone og barn.

leggende kunnskap.

Undervurder ikke djevelen

Jeg vet at mange skeptikere, tvilere og agnostikere latterliggjør troen på at det virkelig eksisterer en ånd som kalles Satan eller djevelen. Ikke desto mindre er hans påvirkning en sterk drivkraft bak familievolden.

Da Jesus beskrev djevelen, sa han: “Han var en manndraper fra begynnelsen og står ikke i sannheten; sannheten er ikke i ham. Når han taler løgn, taler han av sitt eget, for han er en løgner og løgnens far” (Joh. 8:44).

Videre beskriver Bibelen djevelen som “denne verdens gud [som] har forblindet de vantros sinn” (2. Kor. 4:4). Og i Åpenbaringen: “Den store drage ble kastet ned, den gamle slange, han som kalles djevelen og Satan, han som forfører hele jorderike” (Åp. 12:9).

Satan har forsøkt å ødelegge familien på linje med resten av Guds store skaperverk. Grunnen skulle være åpenbar.

Gjennom ekteskapet og menneskets evne til å formere seg blir hvert menneske gitt fysisk liv. Hvert menneske har forutsetning for å komme inn i Guds Familie, å tjene i Guds Rike i all evighet og til og med ta del i det styret som endelig skal dømme Satan og de opprørske åndene som fulgte ham (1. Kor. 6:3).

Ikke rart at Satan har forsøkt å ødelegge familien, forderve barneoppdragelsen og rasere kjærligheten mellom mann og kone.

Om du ikke har forstått det før, forklarer dette deg kanskje hvorfor så stor del av menneskenes historie er fylt med uforklarlig vold og ondskap. Det har ganske enkelt vært en verden avskåret fra Gud, en verden som har eksperimentert for selv å finne ut om godt og ondt, en verden forledet av Satan.

Dagens familievold er ingen unntagelse.

Hva er så svaret?

Selvom det ikke finnes lettvinde svar på vanskelige spørsmål, er det svar å finne. Fra Bibelen kan vi fortelle deg hvordan en mann skal behandle sin kone og sine barn. Problemet strekker seg over alle etniske, nasjonale og sosiale grenser. Følgelig må også løsningen gjøre det samme. Den munner ut i at et menneske som mishandler kone og/eller barn, er villig til å anvende den livsform som leder til lykke.

Krisesentre og hjem for mishandlede kvinner og barn er bare en liten del av svaret. De er gode tiltak som hjelper så mange de kan. Men dessverre kan ikke disse tiltakene fjerne årsaken til problemet. Tiltakene er det beste menneskene så langt har kunnet gjøre for å behandle resultatene av problemet. Til syvende og sist er det bare de som begår misgjerningene som kan stoppe dem, og dermed kanskje igjen få en familie besjelet av kjærlighet for kone og barn.

Jeg synes dr. James Dobson har uttrykt det best. Selv om han ikke spesielt tok opp problemet med mishandling i hjemmet, skrev han følgende i sin bok *Straight Talk to Men and Their Wives*: “Hvis Amerika [og enhver annen nasjon] skal overleve de utrolige stress-faktorer og farer som nå truer, må ektemenn og fedre igjen gi

familien topp prioritet!" Intet kunne gjelde bedre i spørsmålet om mishandlede kvinner og barn.

Den viktigste faktoren i behandlingen av årsaken til mishandlingen i hjemmet, er at menn som bli ektemenn og fedre, begynner å forstå den enorme betydning av det ansvaret de har. Å elske, forsørge og beskytte en hustru er langt viktigere enn berømmelse og rikdom. Alt hva man ellers måtte oppnå i dette livet blekner i forhold til det å være sammen med, lære opp, og elske sine barn.

Apostelen Paulus må ha sett inn i vår tid da han beskrev de siste dagers samfunn: "For da vil menneskene være egoistiske, glade i penger, fare med skryt, være overmodige, snakke stygt om andre, være ulydige mot foreldre, utakknemlige, uten respekt for det hellige, *ukjærlige og uforsonlige*, fare med sladder, mangle selvbeherskelse, være rå, likegyldige for det gode, svikeyfulle, oppfarende, innbilske. De elsker lystene høyere enn Gud" (2. Tim. 3:2-4; '78-overs.). Hvis dette ikke beskriver siste halvdel av det 20. århundre e.Kr., vet ikke jeg.

Den samme apostelen gav levende, tydelige og kjærlige formaninger om hvordan et godt ekteskapsforhold skal bygges opp.

Dette er hva han skrev i Brevet til efeserne 5:25-31: "I menn! elsk eders hustruer, likesom Kristus elsket menigheten og gav seg selv for den, for å hellige den... forat han selv kunne fremstille menigheten for seg i herlighet, uten plett eller rynke eller noe sådant, men at den kunne være hellig og ulastelig. Så er mennene skyldige å elske sine hustruer som sine egne legemer. Den som elsker sin hustru, elsker seg selv; ingen har jo noensinne hatet sitt eget kjød, men han før og varmer det, likesom Kristus gjør med menigheten..."

Hvilken verden vi ville få hvis disse versene ble fulgt i ekteskapet!

Om bare én ektemann som har mishandlet sin hustru leser denne artikkelen og bestemmer seg for å forandre seg, vil det være verd tiden og strevet.

Det finnes simpelthen ingen unnskyldning for at en mann noen gang eller av noen årsak slår, sparker og mishandler sin hustru — eller for den saks skyld noen annen kvinne eller barn.

Peter formante ektemennene: "Vis forståelse i samlivet med hustruen som

er den [fysisk] svakere part; og vis henne ære, for sammen skal dere arve nåden og livet. Gjør dette, så ikke bønnene deres blir hindret" (1. Pet. 3:7; '78-overs.).

Da Gud skapte mennesket i sitt eget bilde, skapte han Adam, mannen, først. Men Adam var uferdig — han var bare halv. Gud lot ham noen timer få føle hvordan det var å være alene. I hele dyreriket var det ingen passende ledsager til Adam.

Gud lot ham da falle i en dyp søvn og skapte den første kvinnen, Eva, fra hans eget ben og kjøtt. Sammen kunne de elske, dele og formere seg. Alene kunne de ikke gjøre noen av delene.

Kvinnen var ingen underart eller en mindreverdige skapning. En eiendel som kunne trekkes etter håret.

I hele menneskets historie har det

ikke vært noe samfunn, gammelt eller moderne, som fullt ut har forstått den enkle sannhet. Satan har bedradd dem alle.

Med Guds hjelp kan du forstå.

Ektemenn og hustruer skulle aldri mishandle hverandre, sine barn eller sine foreldre. Deres mål og ønsker burde være varig kjærlighet — voksende kjærlighet, og dannelsen og bevarelsen av en sterk familie ledet av en kjærlig ektemann og far, som rettleder sin lydhare familie.

Da, og bare da, bli det ingen hemmelige misgjerninger med mishandlede hustruer og barn som kryper sammen av frykt bak lukkede dører.

Når Guds vei blir fulgt, vokser familieverdighet og kjærlighet. Dette er den eneste fremgangsmåten som noen gang vil gi resultater. □

HVORFOR DETTE PARADOKSET?

Menneskets produksjon av viten har ledet an på veien gjennom misnøye, ulykksalighet, vold, krig, menneskelig lidelse og frem til en snart kommende situasjon hvor mennesket kan utslette seg selv! Hvorfor dette paradokset med en beundringsverdige materiell fremgang midt i et stadig økende menneskelig forfall?

Vårt gratis hefte *Aldri tidligere forstått* — *Hvorfor menneskeheten ikke kan fri seg fra sine plager* gir de klare svarene. Du kan få et eksemplar av dette heftet ved å bruke bestillingskortet eller ved å skrive til vår adresse nærmest deg. Våre adresser finner du på annen omslagsside.

VERDENSREGJERING

(Fortsatt fra side 6)

Hvilken av dagens styreformer er så *fullkommen*? Bibelen, et historisk vidnesbyrd som er århundre eldre enn Aristoteles, sier det med enkle ord: "Israels Gud har talt . . . Det skal være en hersker over menneskene, en *rettferdig*, en hersker i gudsfrykt" (2. Sam. 23:3). Hva sier de samme eldgamle autoritative opptegnelser om vår tids vilkår for menneskene? "Det er ingen som fremfører tale med rettferdighet, og ingen som fører rettssak på ærlig vis; de setter sin lit til usannhet og taler løgn" (Jes. 59:4).

Og resultatet? "Derfor er retten blitt holdt tilbake . . . og sannheten ble borte" (v. 14-15).

Bibelen henviser ofte til hjertet når den taler om menneskets underliggende motiver. Hva sier Bibelen om dem? "Svikefullt er [menneskets hjerte], mere enn noe annet, og ondt er det; hvem kjenner det?" (Jer. 17:9).

Svaret er åndelig

Det ser ikke ut til at mennesket har forstått at årsaken til sosiale, økonomiske og politiske problemer egentlig er av *åndelig* art. Filosofer, politikere og samfunnsvitere forstår ikke åndelige forhold — de forstår kun det intellektuelle og det materielle. Selv verdens religioner har ikke fattet de åndelige prinsipper.

Schell avslutter sin bok *Skjebnetimen* med å fastslå: "To veier ligger foran oss. En fører til døden, den andre til livet." Han slutter med en bønn om nedrustning.

Men den tid er **FORBI** da nedrustning ville være til noen hjelp. I det lange løp vil nedrustning bare åpne dørene for en ny diktator som kan underkue verden med nye kjernefysiske våpen. Det finnes ingen metode som kan få den kjernefysiske ånd tilbake på flasken igjen.

Menneskeheten *er* ved en korsvei — det er bare to livsformer åpne for oss. De to første menneskene på jorden måtte velge mellom dem. Det samme måtte oldtidens Israel. Og idag er valget *ditt!* Gud roper: "Jeg tar idag himmelen og jorden til vitne mot eder: Livet og døden har jeg lagt frem for deg, velsignelsen og forbannelsen; **VELG DA LIVET**, så skal du få leve, du og din ætt!" (5. Mos. 30:19.)

Hvilken livsform er dette? Det er den livsform som snart skal overvelde

jorden . . . et levesett som Jesus Kristus gjorde kjent da han kom til verden som menneske. Det er en livsform kalt **GUDS RIKE** — en sann verdensregjering ledet av Jesus Kristus selv.

En mytologisk fantasi? Neppe. Den var her før menneskene ble skapt. Den skal snart *gjenopprettes* på jorden (Apg. 3:19-21). (Hvis du vil ha en autoritativ redegjørelse som forklarer hvem som først opprettet Guds regjering på denne jord, så skriv etter et gratis eksemplar av *Aldri tidligere forstått* — *Hvorfor menneskeheten ikke kan fri seg fra sine plager*. Adressen finner du på 2. omslagsside.)

Menneskeheten kan aldri grunnlegge en global styreform uten forferdelige voldshandlinger. Og selv om en slik styreform ble dannet, ville den snart oppløses på grunn av nasjonalisme. Du kan ikke "stemme" Guds Rike frem til politisk makt. Det vil bli grunnlagt uansett hva menneskene vil mene.

Som nevnt foran skrev en redaktør i

tvinge menneskeheten til å leve på den måten som bringer lykke.

Dagens lidelser ikke nødvendige

Ironisk nok kunne menneskeheten unngå sine nåværende lidelser og trusselen om kjernefysisk ødeleggelse ved å ta imot Guds åpenbarte livsform *nå*. Lydighet mot Guds livsform ville innebære uendelig omfangsrike velselser.

Idag ber Gud oss, som han tidligere har bedt andre, om at vi forandrer våre sinn, om at vi forplikter oss til hans levevis. I Bibelen kalles dette omvendelse. Hvorfor omvendelse? Hva må menneskene omvende seg fra? Vi må omvende oss fra *synd*, som er brudd på Guds lov (1. Joh. 3:4): "Jorden er vanhelliget under dem som bor på den; for de har krenket lovene, overtrått [Den engelske King James' Version: "endret"] budet, brutt den evige pakt" (Jes. 24:5).

Guds lover — oppsummert i De ti bud — er **LEVENDE** lover.

Gud lover beskyttelse fra den

Misforstått nasjonalisme løftet i 1983 sitt stygge hode i stammeuligheter på Sri Lanka (til venstre) og i den stadige volden i Nord-Irland (til høyre).

et amerikansk nyhetsmagasin for noen år siden at "en ukjent, sterk hånd" er nødvendig for å redde menneskene fra deres uløselige problemer.

Og nøyaktig dette *vil* skjje! "Se, Herren, Israels Gud, kommer *med velde*, og hans arm råder" (Jes. 40:10).

Kristus *vil* komme tilbake — like før menneskene vil *utrydde* hverandre — og opprette en global regjering som vil gjøre slutt på krig, utilfredshet og elendighet (Åp. 19:11-21). Kristus må

forestående kjernefysiske katastrofen til dem som virkelig adlyder ham og hans lover (Åp. 12:12-14). Hvis du vil høste de fysiske og åndelige goder som Gud lover i *dette liv*, så skriv etter vårt gratis hefte *De ti bud*.

I sin første gudbenådede preken gav Peter noen av de viktigste og mest aktuelle råd som finnes for oss idag: "Han formante dem: La dere frelse fra denne vrang slekt" (Apg. 2:40, '78-overs.).

Et råd i rette tid! □

ANTISEMITTISME OG INTOLERANSE

Svøpen fortsetter

av T. C. F. Prittie

Diskrimineringen av minoriteter — vil den noengang forsvinne?

Man vil gjerne tro at dagens europeere lever i en tidsalder preget av fornuft og stadig økende toleranse. Det finnes da også fremragende observatører som mener at dette er tilfelle.

Således skrev en av korrespondentene i London *Times* nylig: "Det jødiske samfunn har siden Annen verdenskrig hatt et enestående godt forhold til kristendommen over hele verden, og generasjoner har vokst opp uten å erfare de fordommer og den mistanke som har preget forholdet mellom religionene i århundrer. Slett ikke alle spor [av antisemittisme] er forsvunnet; ei heller har denne opplyste tid vart lenge nok til å garantere at den har stabilisert seg. *Men den synes likevel virkelig å ha gjort det*" (uthevelser tilføyd).

I sin bok *New Society (Det nye samfunn)* ga professor E. J. Hobsbawm fire grunner for hva han hevdet var en "bemerkelsesverdig forvandling", hvor antisemittismen "har opphørt å være et alvorlig problem". Disse grunnene er 1) den fryktelige lærepeng Holocaust gav, 2) staten Israels nåværende eksistens, 3) det at nye minoriteter av innvandrere i Europa er blitt rase messige skyteskiver istedenfor jødene,

og 4) materiell velstand som tar brodden av den sosiale og økonomiske misnøye, og som gav 1930-årenes europeiske antisemittisme slik barbarisk kraft.

Man konkluderer derfor med at Europa har hevet seg opp på et høyere nivå med personlig fremgang, og dets nye, relativt velstående samfunn har ikke ennå måttet lide under 1920- og 30-årenes økonomiske vansker, som førte til en midlertidig mørk tidsalder for jødene.

Truende varsler

Beklageligvis er ingen av disse antagelsene helt holdbare. Holocausts umenneskelige grusomhet var relativt ukjent inntil fjernsynet tok opp dens minne. Idag er den fremdeles ikke særlig godt forstått av mange. Utrolig nok er det et stigende antall mennesker som føler at terroren ble overdrevet og at det ikke var nødvendig å blåse den slik opp.

Etableringen av den nye staten Israel har lagt byrden av Europas historiske antisemittisme over på den arabiske verden. Og istedenfor å lette det spente forholdet til jødene, slår den ofte tilbake, og resulterer i kritikk av jøder som ikke bor i Israel. Storbritannias jøder blir ofte refset for å unnlate å fordømme regjeringen i Israel. En gallup som nylig ble foretatt blant israelere åpenbarte den overbevisning at Israels nåværende politiske holdning har øket graden av antisemittisme verden over.

Ingen grunn til lettelse

De nye minoriteter av immigranter som nå lider under rasemessig forakt i Europa, har bare midlertidig ledet oppmerksomheten bort fra jødene. Rasemessige spenninger i Storbritannia har for eksempel øket uviljen mot og intoleransen overfor jødiske innbyggere.

Men det er ikke et sammentreff at antisemittisk aktivitet har hatt en illevarslende økning under det siste økonomiske tilbakeslaget. Man kan bare spørre seg: Hva hadde skjedd dersom det seneste tilbakeslaget ikke hadde sluttet der den gjorde?

Diskrimineringen av minoriteter synes å være bestemt til å fortsette inntil denne verden endelig blir virkelig sivilisert. Inntil den menneskelige natur blir endret, vil antisemittisme og andre stygger -ismer forbli å være urovekkende, bekymringsfulle og truende. □

Den ærverdige T. C. F. Prittie var korrespondent i the Guardian (Manchester) fra 1945 til 1970, og var diplomatisk korrespondent mellom 1963 og 1970. Han har skrevet en rekke bøker, bl.a. Germany Divided (Et delt Tyskland) (1960); Israel, Miracle in the Desert (Israel: Mirakelet i ørkenen) (1967); A Biography of Konrad Adenauer (Konrad Adenauer: En biografi) (1972); Willy Brandt (1973); og Whose Jerusalem? (Hvem eier Jerusalem?) (1981).

KINA

(Fortsatt fra side 4)

kyster. Han sa blant annet:

“Med sin befolkning på en milliard har Kina nå tatt fatt på en lang marsj hvor landet konsentrerer sine bestrebelser på sosialistisk modernisering. Takket være sin innsats gjennom over et århundre er Japan blitt en av verdens økonomiske stormakter. Sovjetunionen flytter gradvis brennpunktet for sine investeringer og sin økonomiske utvikling fra landene vest for Ural til Det fjerne østen.

På den annen side flyttes nå USAs økonomiske tyngdepunkt fra øst mot vest, altså til Stillehavskysten. USAs handel med land i Asia har allerede fått større omfang enn handelen med de europeiske land...

Særlig er det verd å merke seg at en rekke land i Stillehavsområdet har holdt seg i ledelsen når det gjelder økonomisk utvikling — mens mange av de fremste industriland har hatt liten fremgang det siste tiår, under trykket av stagnasjon og inflasjon. Dette har fått mange mennesker rundt om i verden til å spå at det 21. århundre vil bli stillehavs-

landenes århundre.”

På vei bort fra Europa

Det er en umåtelig viktig kjensgjerning, som de færreste amerikanere er oppmerksom på, at USA er på vei ut av Atlanterhavskretsen — kulturelt,

dende med ankomsten av europeere til USA. Senere gjaldt den latinamerikanerne. Idag er to av fem nykommere til USA fra Asia.”

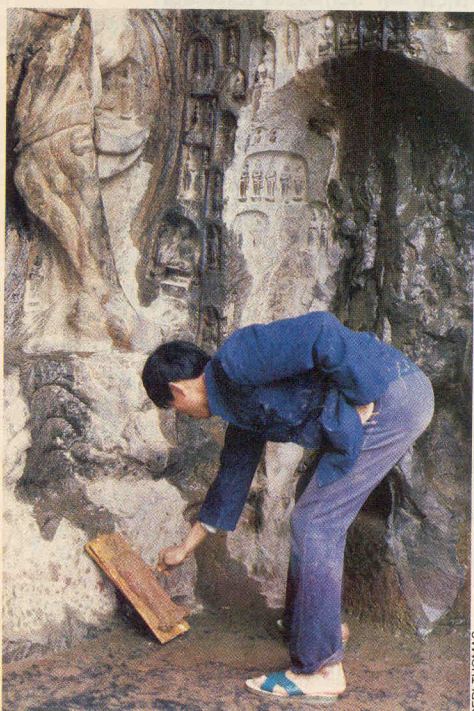
“Tenk bare på,” sa han videre, som et ekko av hva statsminister Zhao hadde uttalt, “at i 1982-83 var USAs utenrikshandel med nasjoner i Stillehavsområdet for første gang i historien større enn handelen med nasjonene i Atlanterhavsområdet. Verdien var ikke mindre en 121,2 milliarder dollar, ny rekord.”

Denne *forskyvningen* mot Stillehavet spiller igjen en viktig rolle for den *kløften* som nå er under utvikling mellom USA og de vestlige Nato-allierte i Europa.

“Vår fremtid ligger i Asia,” er et slagord som stadig høres i innflytelsesrike kretser i USA. Dette synspunktet blir gjerne koblet sammen med kravet om at USA til slutt må skjære av forsvarsbåndene med Europa og trekke de amerikanske troppene tilbake fra det europeis-

GERI THOMAS

GERI THOMAS

økonomisk, og snart også strategisk.

I en årrekke har det foregått en merkbart forskyvning av USAs forhold — bort fra nasjonens historiske tilknytning til Europa, mot et nærmere forhold til nasjonene i Stillehavsområdet.

“Den overveldende europeiske innflytelsen på vår kultur er nå på retur og erstattes av Orienten,” sa Frederick Allen, visepresident i Morgan Guaranty Trust Co., i et intervju som ble offentliggjort tidlig i 1983.

Frank Viviano, redaktør ved Pacific News Service i San Fransisco, la til at “en

CAMPBELL — SYGMA

Skapende artister i folkerepublikken Kina gjenoppliver gamle tradisjoner; øverst: en jadeskjærer i Guangzhou (Canton); til venstre: skulpturarbeid ved en buddistisk grotte ved byen Loyang; over: en kunstner iferd med å male en scene fra veikanten i fritiden.

gang var ke kontinentet.

Hvis vesteuropeere ikke liker de

nye Pershing- og krysser-rakettene som USA nå leverer til Natoforsvaret, sier disse amerikanerne videre, så kan de jo enten forsvare seg selv på egen hånd, eller inngå egne sikkerhetsavta-

vil bli en "tredje makt", en ny supermakt av eget format.

I mellomtiden kommer utvilsomt forholdet mellom USA og folkerepublikken Kina til å utdypes — så lenge

Jeg hadde jo vært mange år i bladforlagsvirksomheten, og nå ville jeg starte et blad av en NY type — et blad som greit og tydelig og *forståelig* skulle forklare denne vidunderlige

Unge kvinner i en fjernsynsfabrikk i Shanghai iferd med å sette sammen fjernsynsapparater for å fylle et økende markedsbehov for informasjon, kulturell underholdning og nyheter.

ler med Sovjetunionen.

Resultatet kommer til å bli at Europa blir avskåret fra Amerika. I sin tur vil det også føre til at Europa

det betydningsfulle paret Deng Xiaoping og Zhao Ziyang stikker ut kursen for Kina.

— av Gene H. Hogberg

PERSONLIG

(Fortsatt fra side 1)

Frankenstein-lignende uhyre som vil ødelegge oss alle!

Høsten 1926 ble jeg utfordret til å undersøke den *andre* læren om hvordan alt ble til — universet og livet på jorden — at det fantes en skapende GUD! Jeg tok fatt på en intens og dyptgående utforskning av opprinnelser, årsaker og virkninger. Jeg motbeviste utviklingslæren. Jeg fant BEVIS for at Den allmektige Gud Skaper virkelig eksisterer. Jeg beviste definitivt, etter intense studier både dag og natt, at vår hellige Bibel virkelig er Guds inspirerte ord — bokstavelig talt Guds TALE — som åpenbarer for oss åndelig kunnskap og kjennskap til både fortidens og fremtidens historie (profetiene).

Jeg oppdaget også at jeg selv hadde tatt sørgelig FEIL — når det gjaldt det jeg var blitt oppdratt til å anta, godta og tro på, når det gjaldt mine holdninger og mitt levevis. Jeg fant SANNHETEN om Jesus Kristus — en sannhet som bare noen få virkelig kjenner, så rart det enn kan virke! Jeg ikke bare godtok Kristus som min frelser — jeg GAV meg selv og mitt liv til ham for at han skulle "hjernevaske" meg, vaske mitt sinn rent fra falsk tro og falsk kunnskap. For at han kunne lære meg gjennom sitt Ord i SANNHET. Han sier i Bibelen at HANS ORD (Bibelen) er SANNHET. Da han åpnet mitt sinn så jeg kunne fatte dette, gav han meg forståelsen av HVORFOR vår verden er slik den er — og av den HENSIKT Gud har med det som skjer her på jorden, og det som skal komme i fremtiden.

åpenbaring av åndelige kunnskaper, av historie og profetier, av livet og dets MENING, av verdenssituasjonen og Guds planer for fremtiden. Siden Bibelen er Guds tale til menneskeheten — siden den er SANNHETEN — og siden jeg ønsket å forklare denne sannheten enkelt, klart og lettforståelig, bestemte jeg meg for å kalle det nye bladet *The Plain Truth (Den Enkle Sannhet)*. Men jeg hadde lært at Gud sier: "Kjøp sannhet og selg den ikke..." (Ordsp. 23:23), og Guds levevis er å GI, ikke å ta. Jeg visste at dette bladet måtte ikke selges, men gis gratis. På den annen side hadde min utgivervirksomhet lært meg at hvis folk ikke måtte SPØRRE etter et blad — abonnere på det som på andre magasiner, eller etter egen fri vilje og avgjørelse måtte ta det med seg fra en kiosk eller et bladutsalg, da ville de se på det som noe billig og verdiløst. Men jeg ville at dette

skulle bli det MEST VERDIFULLE av alle blad — mest verdifullt og til størst hjelp for dem som leste det.

Dessuten visste jeg at det ikke måtte utnyttes til privat fortjeneste eller andre økonomiske fordeler. Selv om jeg hadde solgt utallige sider bladannonser i min karriere, mente jeg derfor at *The Plain Truth* ikke måtte kommersialiseres ved betalte annonser.

Jeg hadde lært at Jesus snakket sant da han sa: "Det er saligere å gi enn å ta." Denne verdens livsstil er å "ta", mens Guds er å "gi". Jeg begynte å leve etter "GI-prinsippet" i mitt eget liv, og jeg oppdaget at andre også innså hvor praktisk det var. Den 1. februar 1934 startet jeg *The Plain Truth* med et opplag på omkring 350 eksemplarer. Jeg fant at noen av leserne også ønsket å følge "GI-prinsippet", og dermed uoppfordret sendte meg bidrag for å være med på å GI *The Plain Truth* til andre. Jeg begynte også å gi denne samme SANNHET over eteren, og tilbød gratisabonnement på bladet. Men jeg

LOCHON — LIAISON

anmodet aldri om bidrag eller økonomisk støtte i radioprogrammene.

Dette foretagendet har alltid vært basert på å "GI" — ikke på å "TA". Gud, hvis SANNHET vi gir til og deler med millioner, har velsignet dette arbeidet, og bladet har vokst bemerkelsesverdig raskt. Idag er *The Plain Truth* et av verdens ledende månedssblad i storopplag. Vi sender nå ut over seks millioner eksemplarer på syv språk til land i alle bebodde verdensdeler hver måned. Det blir finansiert ved tiender og frivillige bidrag fra dem som uten å bli bedt eller anmodet om det, er blitt medarbeidere i denne GIVERENS virksomhet. □

SVERIGE

(Fortsatt fra side 15)

skole, så er det i praksis det samme. For å oppsummere, så er Sverige i praksis et kollektivt sosialistisk land, selv om vi fremdeles har en god porsjon privat eiendomsrett.

Hvilke spesielle problemer ventet De for Sveriges del idet vi beveger oss mot midten av 80-

årene og inn i 90-årene?

Jeg er personlig overbevist om at Sverige vil forandre kurs, fordi denne type velferdsstat, som vi har diskutert tidligere, langsomt går i oppløsning. Når det gjelder de sosiale og økonomiske forhold, er de store problemene som Sverige nå står overfor, i stor grad forårsaket av denne idéen om velferdsstaten.

Vi har tatt bort mye av behovet for privat initiativ. Ta bort det, og dynamikken i økonomien vil langsomt forsvinne.

Så etter min mening vil vi utvilsomt forandre kurs og isteden prøve å utvikle velferdssamfunnet, der vi vil be menneskene — individer og familier — om å delta, ikke bare være tilskuere til en prosess i likhet med andre grupper.

Denne forandring av strategien for hele samfunnet vil komme til å være den store saken som vil dominere svensk debatt de neste ti-femten år. Og om De kommer tilbake om 15 år, vil De sannsynligvis finne et ganske annet Sverige — et mer personlig Sverige enn det vi har idag, med færre selvmord. □

den ENKLE SANNHET

Vår målsetning

Den Enkle Sannhet utgis i det offentlige interesse og tar for seg spørsmål av samfunnsmessig, familiemessig og miljømessig art. Dets artikler omhandler internasjonale nyheter, politikk, filosofi, religion og utdanning, spesielt der de har innflytelse på livets kvalitet. Bladet er upolitisk, og det blir ikke støttet av noe politisk parti eller pressgruppe.

Worldwide Church of God (Guds Verdensvide Menighet) har enerett på utgivelsen av bladet. Formålet med *Den Enkle Sannhet* er å informere og undervise, idet det ønsker å sette verdensbegivenhetene inn i en korrekt sammenheng og skape en bevissthet om hvor alvorlige tider vi lever i. Det legges vekt på betydningen av de kristne moralverdier og hvilke sosiale virkninger det får at den i økende grad forkastes. Det gis imidlertid enkelte ganger plass til divergerende oppfatninger, slik at leseren kan få en klarere forståelse av kontroversielle spørsmål.

Den Enkle Sannhet har ingen abonnementspris. Det blir helt og holdent finansiert ved frivillige bidrag fra lesere som er overbevist om bladets verdi og som ser det som viktig at det kan bli utgitt gratis til en stadig økende leserskare. Dine bidrag er velkomne og mottas med takk.

I en verden med voksende problemer og kriser søker *Den Enkle Sannhet* å påpeke årsakene til *de dårlige nyhetene*, samt å gi løsninger på livets vanskeligheter, løsninger som kunne gi *godt nytt* og riktige resultater hvis de ble fulgt.

Det er også bladets målsetning å vudere hva som kan skje om de riktige løsningene ikke blir fulgt. I overensstemmelse med dette forfekter vi den tro at i det øyeblikk menneskeheten ikke lenger er istand til å unngå den endelige katastrofe, kreves det en guddommelig plan for å frelse denne jord og etablere en ny orden hvor alt levende vil kunne glede seg over varig fred, lykke, trygghet og velstand.

ER DE TI BUD AVLEGS?

Verden står idag overfor problemer som vi ikke synes å være istand til å løse. Verdens undergang truer oss!

Imidlertid finnes det ti enkle, men grunnleggende prinsipper som faktisk vil kunne forandre samfunnet hvis vi følger dem.

Hvis du selv tar dem i bruk, kan du høste store velsignelser i ditt eget liv. Vi viser deg hvordan i vårt gratis hefte *De ti bud*.

BREV TIL REDAKTØREN

Omslagsbildet

Når det gjelder teksten til forsiden på jubileumsnummeret februar 1984, skulle dere ha skrevet at det var to kalenderår da *The Plain Truth* (*Den Enkle Sannhet*) ikke kom ut. Tekstforfatteren synes å tro at 1984 skulle ha vært årgang 50, men siden dere går inn i deres 51. år, ville det korrekte ha vært 51 (mens 1984 faktisk er årgang 49).

Luren Dickinson
Altadena, California

• *Vi beklager feilen. Bladet ble hverken utgitt i 1936 eller i 1937.*

Europa og kirken

Artikkelserien "Europa og kirken" er den mest konsise og interessante serie av artikler jeg noengang har hatt gleden av å lese. Kan jeg komme med et forslag? Når serien er ferdig, hvorfor ikke samle alle artiklene i en bok? Enhver historiestudent ville virkelig sette pris på det.

Edgar W. Dorey
Jacksonville, Florida

Røking

Jeg var meget imponert over artikkelen "Røking: Mer enn bare en vane." Bladet deres er helt enestående, og det er meget informativt når det gjelder fortidens og nåtidens nyheter. Det ville vært fint om dere ville behandle dette emnet også i senere numre.

Elsie V. Balanay
Ilocos Norte
Filippinene

Jeg ville gjerne nevne hvor mye mere attraktivt og levende Deres personligside er blitt, nå som bildet er i farger. Det fanget straks min oppmerksomhet og er en meget stor forbedring.

Bruce A. Bremer
Richfield, Minnesota

Skillsmissens barn

Hjertelig takk for artikkelen "Skillsmissens barn".

Hvis det inngår barn i et ekteskap, er det fullstendig ansvarslost å oppløse dette ekteskapet. Det viser mangel på kjærlighet overfor barna. Det er lett nok å si "jeg elsker deg", men det er den som omsetter disse ordene i handling som viser seg sitt ansvar bevisst. Kanskje folk en dag endelig tar til fornuft.

Larry Hume
Lansing, Kansas

Jeg har nettopp lest ferdig artikkelen "Skillsmissens barn" av Dan. C. Taylor for annen gang. Denne artikkelen rørte min kone og meg virkelig dypt. Vi har vært fosterforeldre storparten av tiden siden 1955. Vi har åpnet våre hjerter for disse barna og har gitt dem den kjærligheten de så sårt trenger. Ialt har vi ønsket godt og vel 125 barn velkommen til vårt hjem.

Vi har tatt oss av barn fra skillsmisseshjem, ugifte mødre og piker i førskolealderen som er blitt seksuelt utnyttet. Å se disse små barna som ikke forstår hva som egentlig er hendt, komme inn i ens eget hjem er ganske enkelt hjerteskjærende. Vi har alltid ønsket dem velkommen med kjærlighet og kyss. Det gjør virkelig vondt å se det uttrykket de har i sine små ansikter.

Noen av disse barna, selv de som er blitt misbrukt seksuelt, blir sendt tilbake til sine mødre, til et miljø som bringer tilbake minnene som disse barna ikke skulle behøve å leve med.

Når vi diskuterer moralen til de gifte og ugifte kvinnene som begår mord ved at de tar abort, forstår vi ikke hvordan de er istand til å avslutte dette livet som er under utvikling inni dem. Siden det kreves liv for å reproducere liv, kan de

ikke se at de bryter Guds bud? Man undres hvordan de kan leve med seg selv etter å ha gjort seg skyldig i mord på kjød av deres eget kjød.

Det er så mange ektepar i denne verden som ikke er istand til å få barn, og som med glede ville adoptere disse spebarna og gi dem den kjærlighet de trenger for å vokse på. Hvordan vil de reagere i Morgendagens verden når de får sine sinn åpnet for Guds Hellige Ånd, og de endelig ser hva de har gjort mot barna sine?

Herr og Fru Roy Manley
Bonanza, Oregon

Jeg ville gjerne gi noen kommentarer til Dan C. Taylors artikkel "Skillsmissens barn".

Jeg er selv stefar til to tenåringer, og jeg har sett det naget, den bitterheten og skuffelsen som barn føler når deres far nekter å oppfylle sin rolle som far.

Jeg forstår at en fraskilt far føler seg såret fordi han ikke bare har måttet gi fra seg hus, møbler og bil og betale utestående regninger, han måtte også gi fra seg barna.

Videre forstår jeg at en fraskilt far ikke har mange rettigheter når det gjelder å bestemme barnas oppdragelse og utdanning. Han møter begrensninger når det gjelder tidspunktet for når han kan besøke sine barn, hvor lenge besøket kan vare, hvor han kan og ikke kan ta barna sine, hvem og hva de kan få se, høre, si og så videre.

Jeg forstår også at fraskilte fedre ikke har mange andre muligheter til å slå tilbake enn å stoppe underholdningsbidraget, slutte jobben for å unngå å bli trukket over lønnen, forlate staten eller nekte å hjelpe når det gjelder å disiplinere og korrigere sine barn — å skape så mange vanskeligheter som mulig for sin tidligere kone.

Jeg forstår kort sagt det problem fraskilte fedre møter, og at de ønsker å starte et "nytt" liv. Men uansett hvilken retning hans hevnaksjon tar, blir resultatet at barna blir avskåret fra sine fedre. Barna blir harme overfor sine fedre fordi de er "egenkjærlige". Fedrene svikter når det gjelder å underholde sine barn — økonomisk eller på annen måte — og viser dermed sine barn at de er "pengekjære". Er det da noe å undres over at disse barna blir "ulydige mot foreldre, utakknemlige, vanhelige"?

Jeg er glad herr Taylor viste til det bibelske ansvar fraskilte fedre har: "Men dersom noen ikke har omsorg for sine egne, og mest for sitt husfolk [hans kjøtt og blod], har han forneknet troen og er verre enn en vantro" (1. Tim. 5:8). Det går tydelig frem at Paulus måtte behandle skillsmissesaker i Det nye testaments menighet, og rettet derfor sine formaninger mot mennene, fedrene. Dette viser tydelig det ansvar en kristen far har.

Ordspråkene 30:11-17 viser at det vil komme en tid da en hel generasjon barn kommer til å bli ødelagt. Og vi som fedre — skilt eller ikke skilt — burde gjøre vårt beste for å sikre at våre barn ikke vil være blant dem!

Dean Hardester
Oregon City, Oregon

Homofili

Jeg takker Gud for at deres presteskap står frem og forteller folk sannheten om den *åndelige* årsak til homofili, og at det finnes helbredelse for dem som virkelig søker det.

Selv var jeg homofil til jeg fylte 27. Da møtte jeg en som lærte meg hva Guds Ord sier om homofili og at jeg kunne bli fri. Nå er jeg 40, og jeg har snart vært gift i 6 år. Av egen erfaring — og som vitne til livet til andre jeg har arbei-

det med — vet jeg at en person kan forandre seg gjennom kjennskap til Guds Ord og Den Hellige Ånds kraft.

Min bok, *The Hope of Glory (In Search of the Light)*, som ble utgitt for nesten fem år siden, har endret tusener av liv og har bragt utfrielse til mange homoseksuelle.

Må Gud fortsette å inspirere dere til å gjøre sannheten kjent til dem som er fanget inn i homofiliens forvirring og håpløshet.

David C. Craley
St. Harys, Ohio

Nye lesere

Jeg tok opp et gratis eksemplar av gladet deres sist januar og har vært abonnent siden.

Aldri før har jeg funnet et religiøst tidsskrift så interessant. Spørsmål som jeg alltid har hatt i bakhodet, begynner langsomt å finne sine svar.

Shirley Kimpson
Corning, Iowa

Deres fjernsynsprogram på kanal 9 i Brisbane imponerte meg meget, og jeg skriver derfor for å be om et eksemplar av *Den Enkle Sannhet*. Når jeg selv er ferdig med det, vil jeg legge det i firmaets kantine hvor det vil bli lest av omtrent 20 ansatte. Det vil bli en forfriskende overgang fra den motbydelige litteraturen de nå leser.

W. S. Lawes
Brisbane, Queensland

I mange år har jeg lett etter et tidsskrift som kunne holde interessen fangen, men jeg holdt til slutt på å gi opp. Så en dag kom jeg over et nummer av *Den Enkle Sannhet*. Jeg tok det opp og begynte å lese. Jeg kom fra side 1 til siste side uten egentlig å være klar over det. Straks jeg var ferdig, ble jeg fylt av en følelse — ikke en følelse av at jeg endelig hadde funnet noe av interesse, men isteden en følelse av at det måtte være noe mere i dette bladet enn bare ord. Det var en følelse, et behov for mere, for forståelse, for å søke mitt indre for svarene. Ved hjelp av *Den Enkle Sannhet* fant jeg dette mulig. Det åpnet mitt sinn til en ny verden, til et anderledes jeg, og mest av alt, til Guds

kjærlighet til meg.

Lyle Bedard
Brossard, Quebec

Jeg abonnerer på *Den Enkle Sannhet*, og jeg likte det så godt at jeg bad om at Studentsenteret på John Abbot College måtte komme på forsendelseslisten til bladet. Studenter kommer inn i resepsjonslokalet, og mens de venter på tur for å se rådgivere og akademiske veiledere, leser de den månedlige utgaven av *Den Enkle Sannhet*.

J. Gauthier
Ste-Anne-de-Bellevue, Quebec

Første gang jeg kom over *Den Enkle Sannhet*, leste jeg bare forsiden uten å bry meg om resten, selv om det fremgikk at det var gratis. Etter senere til stadighet å ha sett det i sentrum av St. Louis under lunsjpausen, bestemte jeg meg endelig for å ta et eksemplar og lese det. Fra den dag av har jeg vært fast abonnent på bladet deres.

I andre kilder har jeg lest om det å leve for å GI og TA. Jeg har ikke kommet over noen annen organisasjon, det være seg religiøs eller annen, som har levd for å GI. Det kom som et sjokk å oppdage at et tidsskrift med et opplag som deres har praktisert GIVEVEIEN så lenge som dere har gjort, endog i en tid da prisen på alt øker så raskt som det har gjort.

John C. Harrison
St. Louis, Missouri

Jeg er ny leser av bladet deres, og jeg har hatt godt utbytte av artiklene. Jeg ble overrasket over at bladet ikke har noen abonnementspris. Jeg lurer derfor på hvordan utgiverne kan ha råd til hver måned å utgi et blad som går ut i mer enn seks og en halv million eksemplarer verden over.

Romeo Magwili
Tanay, Rizal, Filippinene

• Se 2. omslagsside for en nærmere forklaring.

Korrespondansekurset

Jeg har lest november/desember-nummeret av bladet deres. Jeg er ikke en kristen, og har aldri lest i Bibelen,

men jeg liker bladet deres, og ville derfor gjerne bli deltager i korrespondansekurset.

Mai Van Tung
Windsor, Ontario

Det annet frihetens land

Jeg vil gjerne få gratulere John Halford og Leon Sexton for deres utmerkede artikkel "Det annet frihetens land" i juli-augustnummeret 1983.

Jeg tror begge forfattere virkelig oppdaget kjernen i Thailand, siden de så godt beskrev den fulle, og likevel så konsise og ajoure historie om vår konge og dronning, som vi ikke har kunnet finne i andre utenlandske tidsskrifter. Innholdet i artikkelen er slett ikke misvisende, selv ikke for thailandske lesere. Engelsk er mitt tredje språk, og derfor greier jeg aldri å forklare alt i engelsk når jeg om og om igjen blir spurt om den kongelige familie. Jeg kommer til å bruke denne muligheten til å fordele *Den Enkle Sannhet* til australiere som har spurt meg. Thailenderne er sannelig mer enn heldige som har slik en plikt-opplyllende kongefamilie.

Amorn Leelaramee, M.D.
Newcastle
New South Wales

Abonnementsfornyelse

Det er gode nyheter at vi kan benytte oss av et nytt gratisabonnement på bladet *Den Enkle Sannhet*.

Vi, det vil si staben ved Swan Insurance Brokers, liker meget godt å lese det i lunsjen og i fritiden. Vi synes det er meget interessant og lett forståelig.

Editha C. Balaba
Santa Kruz, Manila

Fra fengselet

Jeg skriver for å nevne at jeg vil bli løslatt fra fengsel. Jeg vil derfor be dere om ikke å sende deres flotte tidsskrift *Den Enkle Sannhet* hit fra da av. Isteden vil jeg gjerne at dere sender det til min hjemstedsadresse. Innholdet i bladet er godt variert og har gitt meg mange timers trøst og glede, noe dere kan forstå er meget velkomment på et slikt sted som dette.

W. Black
H.M. Prison
Aberdeen, Skottland

Jeg er blitt fullstendig overbevist om at den eneste måten menneskeheten kan overleve på, på denne planeten jorden, er at vi følger livets vei fra Gud, som dere har oppsummert i ett ord, GI, det vil si utgående kjærlighet, samarbeide, det å tjene hverandre og dele, istedenfor sjalusi og misunnelse, strid og vold.

Det at *Den Enkle Sannhet* kan overleve uten noen abonnementsavgift, annonseinntekter eller anmodning overfor publikum om bidrag eller finansiell hjelp, er et strålende eksempel på livets vei fra Gud.

Hvis bare alle kunne gi opp sin selviske levemåte og følge livets vei fra Gud, ville vår verden bli et langt, langt bedre sted å leve i.

(Peter) Ong Chuan Heng
Teban Garden
Singapore

Er en ny mørk tidsalder på vei?

Etter å ha lest deres meget informative og interessante artikkel "Er en ny mørk tidsalder på vei?" var jeg rystet over menneskeheten. Jeg har alltid følt at om det ikke var for den allmektige Gud, ville vi uttrykke oss selv.

Men det finnes alltid håp og tro og hans nådige tilbøyelighet som vil holde oss flytende gjennom disse hårde og prøvende tider. Hatten av igjen for dere og deres meget dyktige stab.

Veronica McPherson
Baltimore

Hvorfor hollenderne driver havet tilbake

Da jeg selv er hollender, var herr Schroeders artikkel i januar-nummeret 1984 av *Den Enkle Sannhet* av særlig interesse for meg. Min mor var en meget flink historieforteller, så jeg vokste opp med historier om hvordan hun levde der. Jeg har alltid vært lei for at jeg ikke har besøkt Nederland. Hjertelig takk for denne velskrevne artikkelen og de studiene som ligger bak. Nå vet jeg hvor vi er spesielt nevnt i Bibelen.

Fru C.M. Hill
Kalamazoo

Skapte Gud en djevel?

Finnes det virkelig en djevel? Mange omtaler djvelen og Satan som om han virkelig eksisterer. Andre mener det bare er gammel overtro. Men hva er sannheten?

Gjennom menneskehetens historie har djvelen i forskjellige former vært en stadig tilbakevendende figur i religion, kunst og literatur. Og selv idag forekommer djvelen i tegneserier, bøker, fjernsynsprogrammer og filmer. Hos visse sekter er han en sentral figur, ja han blir endog bokstavelig dyrket som en gud blant noen.

Men finnes det virkelig en ekte, levende, aktiv djvelen Satan? Ifølge visse kirkesamfunn lærer Bibelen at djvelen er "helvetes" herre. Andre sier at han er "denne verdens gud" i vår tid.

Skapte Gud virkelig en djevel? Hva

avslører egentlig Guds Ord om dette?

Tro det eller ikke, men Bibelen sier faktisk at hele verden er under innflytelse av en ond, usynlig djvel. Men

hvor kom dette djvelen egentlig fra? Satte Gud ham her for å lede menneskeheten på villspor?

Vårt gratis hefte *Did God Create a Devil?* (for tiden ikke på norsk) tar et friskt blick på spørsmålet om Satan og hans opprinnelse og nøyaktig hva han gjør idag. Du kan få et eksemplar av dette heftet ved å bruke bestillingskortet eller ved å skrive til vår adresse nærmest deg.

